

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007-2013

„Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki térségekbe beruházó Európa”

Sághegy Leader Egyesület
A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia 2011.
évi felülvizsgálata

Tartalomjegyzék

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	3
1.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe.....	3
1.2. Főbb célkitűzések	3
1.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja	4
1.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálat során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők.....	4
1.5. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálat során elfogadott módosítások	5
2. HELYZETELEMZÉS.....	6
2.1. A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése.....	6
2.1.1. A térség általános jellemzői.....	6
2.1.2. A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzői, földhasználati módok.....	7
2.1.3. Demográfiai helyzet	9
2.1.4. Gazdasági környezet.....	10
2.1.5. Társadalmi környezet	11
2.2. A Leader Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség	12
2.3. A Leader megvalósítás során elért eredmények áttekintése	13
2.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága	15
2.5. SWOT elemzés.....	17
3. HELYI VIDÉKFEJLESZTÉSI STRATÉGIA	18
3.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe.....	18
3.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez.....	18
3.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései	20
3.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia intézkedései	22
3.5. Forrásallokáció	35
4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával kapcsolatos intézkedések.....	36
4.1. Nyilvánossági intézkedések, projektötlet gyűjtés	36
4.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia végrehajtása.....	37

1. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

1.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

A Sághegy Leader Egyesület Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának jövőképe a Sárvári és Celldömölki Kistérségre egy olyan elképzelést jelenít meg, ahol a jelenlegi gazdasági fejlődés dinamikus emelkedésbe kezd, növekvő életszínvonalat, javuló életminőséget eredményez. A vidéki életforma, a megújult falukép, a természeti, kulturális és épített örökség megőrzése mellett fennmarad. A szolgáltatói és vállalkozói színvonal emelkedése, a helyi fogyasztás növekedése, a jövedelemszerzési képesség kedvező alakulása, a javuló életminőség lehetősége és környezettudatos életmód következtében a fiatalok elvándorlása csökken, a demográfiai mutatók kedvezően alakulnak. A hátrányos helyzetű települések felzárkózása mellett, a HACCS területén található települések megfelelő életteret nyújtanak a lakosságnak.

1.2. Főbb célkitűzések

A térségi fejlesztések eredményességének és sikerének egyik feltétele a helyi szereplők megszólítása, figyelmük ráirányítása arra, hogy a települések, a térség fejlesztése olyan közös ügyünk, amelyért együtt, egymással összefogva magunk is sokat tehetünk. A térség és a települések közösségeinek együttgondolkodására és cselekvésére buzdítunk főként a helyi és térségi gazdaságfejlesztés szorgalmazásával. Településenként fogalmazzuk meg a felemelkedés lehetőségét, segítünk egy-egy közösség jövőképeinek megalkotásában és céljai kijelölésében, ezáltal a Sághegy Leader Egyesület a célok elérését szolgáló helyi gazdaságfejlesztési eszközök kiválasztását kívánja támogatni. A gazdaságfejlesztési eszközök helyes alkalmazása az utóbbi években kulcskérdéssé vált, a gazdaság recessziója ismételten felhívta a figyelmet arra, hogy a globalizáció közepette csak azok a közösségek lehetnek sikeresek, amelyek felismerik helyi értékeiket és azok tudatos fejlesztésére törekszenek. A kreatív és innovatív ötletek, a fejlesztési források hatékony felhasználása kézzelfogható tartalommal segít megtölteni a „globális kihívások, helyi válaszok” szlogent.

1.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja

A 2007-2008-ban készült Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában meghatározott fejlesztési forrásokból a Sághegy Leader Egyesület területén az EMVA III. tengely jogcímeiben az első támogatási körben 33%, a Leader IV. tengely jogcímeiben az első támogatási körben 16% a kötelezettségvállalás. Számos projekt már megvalósult, míg a többi támogató határozattal rendelkező ügyfél a 3 éves megvalósíthatóság miatt jelenleg késlelteti a beruházások megkezdését. A program 2013-ban történő zárásáig még több támogatási körben szeretnénk pozitív határozatokat hozni. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia elfogadása óta eltelt időszak elsősorban gazdasági, de nem elhanyagolható társadalmi változások helyi hatásainak elemzése során feltárt kihívások új válaszokat követelnek. Időszerű tehát ezek megfogalmazása és az elért eredmények számbavétele. Lényeges a forrásallokáció átdolgozása a napi megfogalmazások érvényre juttatása miatt. A turisztika fejlesztésére szánt források egy részének átcsoportosítása szükséges, mivel a Helyi Vidékfejlesztési Stratégia elkészítése során túl nagy szerep lett szánva a turizmus fejlesztésének ám ezt a beérkező kérelmek nem támasztják alá kellőképpen. Nagy hangsúlyt kívánunk helyezni a vállalkozásalapú jogcím, és a kis értékű projektek kiírására, melyek új elemként jelennek meg a stratégiánkban, emellett élni kívánunk a gyors elbírálás adta lehetőséggel. A Leader IV-es tengely jogcímei esetében a támogatási összegek hátrányos helyzetű és egyéb területen meghatározott mértékét azonos szintre kívánjuk módosítani.

1.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálat során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők

A Sághegy Leader Egyesület tervezési területén körlevelekben, valamint a www.saghegyleader.hu honlapon történő értesítéssel hívta fel a köz-, civil- és vállalkozói szféra figyelmét a jelenlegi HVS újra gondolására, a célok megfogalmazására. Hirdetményben neveztünk meg 6 helyszínt és időpontot a személyes konzultációra. Az önkormányzatoknak ajánlott levélben küldtük ki a Hirdetményeket, kértük azok hirdetőtáblára történő kifüggesztését. Ezzel szerettük volna elérni, hogy a települések lakosságához is eljusson felhívásunk. Az elnökségi ülésen 2011.02.16-án 12 fő gondolta át a HVS felülvizsgálat fő irányvonalát. 2011.02.19-én, Káldon 49 fő vett részt a Közgyűlésen, amely egyben a HVS felülvizsgálat indító megbeszélése is volt. 41 résztvevő az egyesületi tagokból került ki, - ebből 13 fő civil szervezetet, 9 fő a vállalkozói szférát, 19 fő a közszférát képviselte -, illetve 8 fő egyéb, a vidékfejlesztésben meghatározó szereplő volt jelen.

Megválasztásra került a Tervezői Csoport 5 fővel, a munkaszervezet vezetőn kívül 2 fő a civilszférát, 2 fő a vállalkozói szférát képviseli. 2011.02.21-én Uraiújfaluban 12 fő részvételével került megtárgyalásra a jövőkép, és a helyzetelemzés. 2011.02.23-án, Nemeskocsban 7 fő részvételével került megbeszélésre a HVS felülvizsgálat. 2011.02.24-én, Hosszúperesztegen 12 fő jelent meg az egyeztetésen. 2011.02.28-án, Ostffyasszonyfán 22 fő fogalmazta meg a jelen és jövő elképzeléseit. 2011.03.02-án Jánosházán 8 fővel történt meg a felülvizsgálati egyeztetés. 2011.03.03-án Sótonyban tartottuk 13 fő részvételével a stratégia áttekintését, újabb megfogalmazásokat tettünk. 2011.03.04-én a Tervezői Csoport és a SLE Elnöke foglalta össze a különböző helyszínen megfogalmazottakat. Egy szemlélet, irányvonal, célkitűzés megfogalmazására került sor. 2011.03.08-án 14 fő összegezte az Egyesület Stratégiai megfogalmazásait. 2011.03.02-án a megye napilapjában, a Vas Népe hasábjain olvashattunk összefoglalót a fejlesztési lehetőségről, a felülvizsgálathoz tartozó projekt adatgyűjtés fontosságáról. A HVS felülvizsgálata során a munkaanyag több időpontban a saját honlapunkon megjelent. Minden esetben kértük az érdeklődők véleményét, az észrevételekkel kapcsolatos visszajelzést. Egyesületünkhöz összesen 548 db projektötlet érkezett, ennek 38%-a, 207 db a vállalkozói-, és civilszféra, 62%-a, 341 db a közsztéfa ajánlásával keletkezett.

1.5. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálat során elfogadott módosítások

A Sághegy Leader Egyesülethez beérkezett 548 db projektötletből 188 db EMVA III-as tengelyes, 276 db Leader IV-es tengelyes jogcímen támogatható megfogalmazást tartalmaz. 84 db olyan ötlet érkezett, melyeket az ÚMVP fent említett tengelyei jelenleg nem hivatottak támogatni. Az ügyfelek olyan megfogalmazásokat küldtek, melyek önkormányzati alapellátási feladatok, de a színvonalas működéshez az egyre apadó finanszírozás miatt máshonnan is pluszforrásra lenne szükség.

A jelenleg érvényes megfogalmazások közül a falusi életminőség javítását, a település imázsának kialakítását, a fenntartható fejlődést szolgáló fejlesztéseket az ötletadók 62%-a az első helyen nevesíti.

Az épített és kulturális örökség védelem 20%-os hangsúlyt kapott. A turisztika és mikrovállalkozás fejlesztés változó kiírása miatt, a jogcímekre allokált források egy részét átcsoportosítjuk e célok megvalósításához.

A Leader jogcím eddigi 5 megfogalmazásához képest 9-et szeretnénk elfogadni. Ebből, a gazdaságélénkítést szolgálná a vállalkozás alapú fejlesztés, ami a HACS lefedettségi területén új jogcímként kerülne nevesítésre.

Közösségi célú fejlesztés jogcímben a sportolási feltételek javítása, valamint a közbiztonság és tűzvédelem fejlesztése mellett, újként nevesítjük a természeti és kulturális örökség védelmi célterületet. Ezzel kívánjuk a helyi civil szférát támogatni, megjelenésükhöz hozzájárulni.

A gyorsabb elbírálás lehetőségét ígérő kis értékű projektek kiírását tervezzük rendezvény és képzés jogcímben, illetve a vállalkozás alapú fejlesztések között is nevesíteni kívánunk egy kis értékű projektkört.

Térségek közötti együttműködés és komplex projektek tekintetében a jogcímet nem kívánjuk nevesíteni.

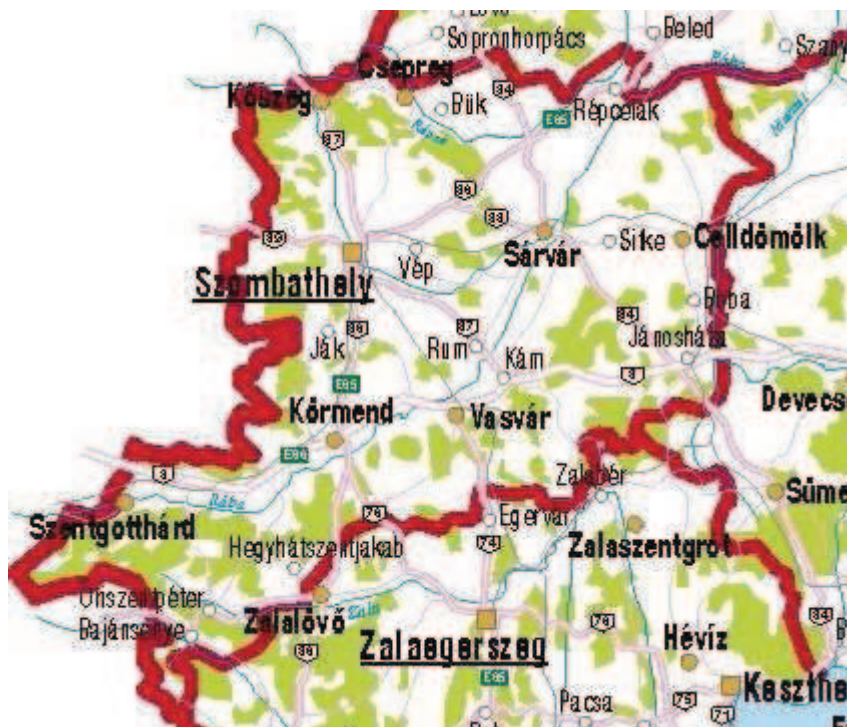
2. HELYZETELEMLÉS

2.1. A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése

2.1.1. A térség általános jellemzői

A stratégiában érintett térség a Nyugat-dunántúli régióban, Vas megye északkeleti részén helyezkedik el, határos a Csepregi, a Szombathelyi és a Vasvári kistérségekkel, illetve északon Győr-Moson-Sopron, keleten Veszprém, délen pedig Zala megyével. A térségre jellemző az eltérő fejlettségi szintű települések csoportjainak laza hálózata, aszerint, hogy közlekedési folyosó mentén, gazdasági, kereskedelmi centrumot jelentő városok közelében vagy ezektől távolabb helyezkednek el. Ez meghatározza a munkahelyek száma és távolsága alapján a jövedelemtermelő képességet, ezáltal az infrastruktúra fejlettségét, a vásárlóerő pedig a helyi vállalkozások életképességét. Általánosan jellemző az alacsony bérű betanított munkásokat alkalmazó elektronikai, könnyűipari cégek jelenléte, ebből következően a munkavállalók számának, a munkanélküliségi rátának a gyors változása. A természeti környezet gazdag, a termálkincs könnyen kiaknázzható, a természetvédelmi területek, az épített örökségek, kastélyok, kúriák száma jelentős. Előny, hogy a jelenleg oly divatos bor utak, valamint a fellendülőben lévő kulturális-, egészség- és wellnessturizmus szempontjából a megye legnagyobb kincsei itt találhatók.

használni a földrajzi elhelyezkedésből származó előnyöket, általános fejlődése és fejlettsége nem maradt és marad el a megye egészétől. Ehhez a kedvező természeti- és közlekedés-földrajzi adottságok is hozzájárultak.

Természetföldrajzi szempontból meglehetősen heterogén a térség. A két legészakibb település Csákvár és Ráncelak már a Kisalföld, ezen belül a Kapuvári-sík része. A többi településen a Nyugat-magyarországi-peremvidék területén lévő két középtáj, a Sopron–Vas-síkság és a Kemeneshát osztozik. A Répce-síkon fekszik Vasegerszeg és Vámoscsalád, a Gyöngyös-síkon található Bögöt, Porpác, Pósa és Szeleste, a Rábai teraszos síkon Csénye, Ikervár, Jákfa, Megyehid, Meggyeskovácsi, Nick, Ölbő, Rábapaty, Uraiújfalu és Zsédeny, az Alsó-Kemenesháton pedig Bejczygyertyános, Bögöte, Gérce, Hosszúpereszteg, Káld, Nyögér, Sitke, Sótorny, Vashosszúfalu, és Vásárosmiske. Ez a nagyfokú tájheterogenitás tükröződik a térség geológiai és morfológiai képében is. A térség többi települése a Marcal-medencében található, amely két részre, a Marcal völgsíkjára, valamint a lepusztult felszínű Kemenesaljára osztható. Ez utóbbin húzódik a Ság-hegy (291m), a Kis-Somlyó (230m) és a sitkei Hercseg-hegy, melyek bazaltvulkáni tanúhegyek és vulkánturisztikai jelentőségük nagy. A térség északnyugati része a Kemenesháthoz tartozó Cser kistáj, mely döntően síksági formakincsű terület. Országos védettségű a Sághegyi Tájvédelmi Körzet, melynek összterülete 235 hektár. Mezőgazdasági tevékenysége miatt, de a helyi turizmusra kifejtett jótékony hatása miatt említést érdemel még a Ság-hegyen - a római kor óta - folyó

szőlőművelés, de a Kemeneshát keleti lejtőin és a Kis-Somlyó hegyen is jelentős szőlőkultúra található. A két említett terület a Somlói Történelmi Borvidék szerves egységét képezi.

Országos jelentőségű a térségben található termálvíz kincs. A terület mélyszerkezetében két egymástól eltérő egység található: a Rábától nyugatra az Alpok mélybesüllyedt folytatása; a legkeletibb tag pedig az úgynevezett Rába-menti metamorfit összlet. Legnagyobb jelentőséggel azonban a devon korú dolomit bír, melynek töredezett, repedezett üregeiben magas hőmérsékletű és rendkívül magas oldott ásványianyag-tartalmú termálvíz raktározódik.

A környezetszennyezés (víz, levegő, talaj) nem jelentős, a pontszerű források és a talajvizek nitrát szennyezettsége azonban figyelmeztető, emellett jelentős veszélyt jelent az országhatárokon kívülről jövő szennyezés is. (Rába habzása). A 86-os számú főút zaj- és levegőszennyezése is jelentős.

A térség turisztikai potenciálját erősíti az itt található Natura 2000 területek magas száma, a számos természetvédelmi terület, valamint a térségen áthaladó országos kéktúra útvonala is.

2.1.3. Demográfiai helyzet

A Sághegy Leader Egyesület 58 települést foglal magába. A Sárvári és Celldömölki kistérség tartozik a tervezési területhez. 31 település alkotja a Sárvári kistérséget, 27 a Celldömölki kistérséget. A Sárvári kistérségben található a 2001-ben városi rangot kapott, jelenleg 2396 lakosú Répcelak. A két térség összlakossága az Egyesület megalakulásakor 2008-ban 37.316 fő volt, 2010-ben már csak 36.172 fő. Térségünkre jellemző a falvak lakosságának elöregedése, a fiatalok elvándorlása. Ezt a tendenciát erősíti a foglalkoztatók azon gyakorlata, hogy hátrányosan különböztetik meg felvételkor a nem helyi lakcímmel rendelkező jelentkezőt. Az 58 település 95.906 ha területén 15.829 lakás található, az egy lakásra jutó lakosok száma átlagosan 2,29 fő. *(lásd. 1.számú melléklet)*

A Sághegy Leader Egyesület tervezési területén 15 hátrányos helyzetű település található, ebből Bejczygyertyános, Meggyeskovács és Vásárosmiske a Sárvári, Csöngye, Duka, Egyházashetye, Keléd, Kemenesmagasi, Kemenespálfa, Kissomlyó, Köcsk, Nemeskeresztúr, Nemeskocs, Pápoc, Szerény a Celldömölki kistérséghez tartozik.

A Sághegy Leader Egyesület kiemelt feladatának tekinti a hátrányos helyzetű települések gazdasági, foglalkoztatáspolitikai, kulturális helyzetének javítását, a helyi szereplők közötti kapcsolatépítést, valamint a települések megtartó-képességének erősítését.

2.1.4. Gazdasági környezet

A Nyugat-dunántúli régióban 2009 első félévében havonta átlagosan 43.752 fő álláskeresőt tartott nyilván a munkaügyi hivatal. A megelőző 3 évben a havi átlagos létszám a 29 ezer főt alig haladta meg. A 2008 őszén kezdődött gazdasági világválság elsősorban az ipart érintette, így a Nyugat-dunántúli régióra is erősen negatív hatással volt. A térségben a feldolgozóipar az egyik legnagyobb foglalkoztató, képviselői a válság következtében létszámleépítésekre kényszerültek, aminek következtében visszaesett a régióban a foglalkoztatottság, ezzel párhuzamosan növekedett a munkanélküliség. A kereskedelmet és a szolgáltató szektort csak áttételesen érték el a válság hatásai, így nem is következett be akkora visszaesés ezekben az ágazatokban, mint amilyen az iparban volt tapasztalható.

A gazdasági válság 2008 utolsó két hónapjától kezdte érezteti hatását a regisztrált álláskeresők számában. Novemberben még csak 5%-os, azt követően azonban 10% feletti növekedést mutatnak az adatok az előző év, hasonló időszakához képest. A növekedés üteme 2009 első félévében tovább fokozódott, aminek következtében áprilisra az álláskeresők száma a Nyugat-dunántúli régióban megközelítette a 46.000 főt. A félév végére a szinte mozdulatlan adatok, az előző év azonos időszakához viszonyítva 70,2%-os emelkedést jeleztek.

A válság a Celldömölki kistérséget az átlagosnál is erőteljesebben érintette. Míg a 2008. év augusztusában a regisztrált munkanélküliek száma 664 fő volt a kistérségben, addig 2009. augusztusban 1487 főre emelkedett az álláskeresők száma. A Celldömölki kistérségben az elmúlt években három nagy cég emelkedett ki a jelentős foglalkoztatók köréből, úgy mint a Cellcomp Kft., az Eybl Hungária Kft. jánosházai üzeme, valamint a Fodat Kft. Ez utóbbin belül a létszámleépítés három Triumph varrodát érintett.

A kistérség gazdaságában, főleg a meghatározó feldolgozóipari cégek körében, olyan mértékű keresletcsökkenés következett be, melynek hatására jelentősen csökkent a foglalkoztatottság és ezzel egyidejűleg emelkedett a munkanélküliség. A keresletcsökkenésből adódó tömeges létszámleépítések, főleg az autóipari beszállító, feldolgozóipari cégeket érintették. Mivel a térségben e foglalkoztatói kör meghatározó, a recesszió jelentős mértékben sújtotta, és még mindig sújtja a helyi munkaerőpiacot.

2010. decemberében a Celldömölki kistérségben 13.754 főre, a Sárvári kistérségben 20.483 főre nőtt az inaktívak létszáma. 2002 és 2010 éveit vizsgálva a foglalkoztatási ráta jelentős csökkenést mutat. Celldömölki kistérségben: 26,9%, Sárvári Kistérségben: 26,1%. Az inaktív lakosság számának jelentős növekedése veszélyt jelent a társadalomra. *(lásd. 2.számú melléklet)*

A foglalkoztatás elsősorban a közeli városok (Sárvár és Celldömölk) ipari centrumaiba koncentrálódik, ami a munkavállalókat napi ingázásra kényszeríti. Ipari foglalkoztatási szempontból még lényeges Jánosháza és Répcelak szerepe. A tönkrement élelmiszeripar utolsó ágazatát találhatjuk Répcelakon, a Sajtgyárat. Munkaerő felvétel oldaláról vizsgálva jelentős ágazat a gyógyturizmus, amely az utóbbi évtizedben alakult át és erősödött meg.

A térség településein alacsony a vállalkozói aktivitás. A vállalkozások jelentős része jellemzően családi vagy kényszervállalkozás, így nem tudnak a térségre nagymértékben jellemző ingázásra negatív hatást kifejteni. Jellemző probléma a tőkehiány, ami a fejlesztések komoly gátja. A pályázatok utófinanszírozása és a hiányzó erős banki háttér nem kedvez a vállalkozások megerősödésének.

Az aprófalvas településszerkezet miatt a kistelepüléseken a mezőgazdasági tevékenység (őstermelők, családi jellegű farmgazdaságok) mellett szinte csak a minimális szolgáltatásokkal kapcsolatos mikrovállalkozások találhatók meg. A szolgáltatató szféra gyengének mondható, ami érvényes a piaci és az intézményi szolgáltatásokra is.

A vállalkozások körében kihasználatlan potenciált jelentenek még a meglévő kézművesipari adottságok, hagyományok és termékek, mivel az ágazat termékei értékesítési gondokkal küszködnek. A tradicionális kézműves iparágak, mesterségek fejlesztése a turizmusfejlesztéssel párhuzamosan komoly lehetőségeket jelenthet az ágazat számára.

2.1.5. Társadalmi környezet

A két kistérség településszintű álláskeresési adatait találjuk a 2. számú mellékletben. Sajnos a jelenlegi gondolkodásmód nem kedvez a vidéki alkalmazottaknak, az esetek túlnyomó többségében ők az első leépítési áldozatok.

2011.01.20-i adat szerint a Celldömölki kistérségben a 17.271 munkavállalásra képes lakosból 1.257 nyilvántartott munkanélküli (7,28%), a Sárvári kistérségben: 24.905 főből 1706 fő (6,85%) a nyilvántartott munkanélküli.

A térségben a civil szféra, kultúra és az önszerveződés is markánsan jelentkezik. A civil szerveződések, egyesületek, alapítványok szerepe a települések életében nagyobb jelentőséggel bír, mint a nagyvárosokéban, hiszen egy sportegyesület vagy egy kulturális szervezet a települések alacsony lélekszáma miatt magasabb társadalmi hatást képes kifejteni. Ezen szervezeteknek főként sport és kulturális területen (hagyományőrzés) jellemző a tevékenységük. A tradicionálisan meglévő tűzoltó- és sportegyesületek mellett a társadalmi

igények változásával a környezet- és természetvédelemmel, közbiztonsággal, településfejlesztéssel foglalkozó civil szervezetek megalakulása, térnyerése is jelentős.

A nemzetiségi kultúra markánsan nem jelenik meg. A csekély arányt képviselő roma népesség egyedi kultúrája is csupán nyomokban lelhető fel.

Napjainkban és a közeljövőben a térségben kiemelt figyelmet kap a meglévő természeti és társadalmi értékek védelme, megőrzése, valamint a kulturális hagyományok továbbadása a fiatalabb generációk számára. A térségben tevékenykedő non-profit szervezetek számos kulturális és gasztronómiai rendezvény megrendezésével segítették elő a települések együttműködését, valamint jelentősen javították a társadalmi közösségek között kialakuló kommunikációt. A civil szektor ezért arra törekszik, hogy az alulról szerveződő helyi cselekvések köre bővüljön, a lakosság létrehozza saját szerveződéseit és részt vegyen települése, kistérsége, régiója fejlesztésében.

A civil szférának elsősorban a kezdeményezésben kell erősnek lennie, hiszen a társadalmi hiányosságokat a lakosok csak helyi szinten tudják felismerni, ezek mérséklésére pedig csak a legrugalmasabb civil szervezetek tudnak gyorsan és hatékonyan reagálni.

2.2. A Leader Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség

A Sághegy Leader Egyesület 2008. április 28-án alakult 144 taggal. Az Irányító Hatóság által megfogalmazott mértékben képviselteti magát a köz-, vállalkozói- és civilszféra az Elnökségben. Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában fogalmazták meg a két kistérség fejlesztési céljait.

Fontos társadalmi szempontok érvényesültek megalakuláskor, melyeket folyamatosan fenntartunk a Helyi Akciócsoport és a munkaszervezet működésében:

- alulról jövő kezdeményezések felkarolása;
- a helyi lakosság és a civilszféra aktivizálása és tevékeny bevonása a fejlesztési folyamatokba;
- kapcsolatteremtés, illetve együttműködés kialakítása a térségek és szférák között, a megszerzett tudás és tapasztalatok közös hasznosítása végett;
- az innováció növelése, a vállalkozói szellem és a helyi partnerség erősítése.

A helyi partnerség fontos alapkövének tekintjük, hogy Egyesületünk folyamatosan fórumokat tart a térségben, valamint heti öt munkanapon munkaszervezeti irodánkban személyes megkereséssel fordulhatnak hozzánk akár tagjaink, akár a térségben élő lakosok. Megteremtettük azt a bizalmi kapcsolatot, hogy szervezetünkhöz bármikor fordulhatnak az ügyfelek. Folyamatosan frissített és aktualizált honlapunkon széles körű tájékoztatást

kaphatnak a helyi partnerek a térségeket érintő információkról. A partnerség fontos eredménye a megalakult tervezői csoport is, melyben a civil és vállalkozói szféra 80%-ban képviselteti magát. A LEADER program alapvető eleme a partnerség megteremtése, mivel a közösségi kezdeményezések, a térségi arculat, valamint a helyi szereplők összefogott támogatása csak így teremthető meg megfelelően.

A helyi partnerség erősítése mindenképpen meghatározó lehetőséget biztosít a Sághegy Leader Egyesület területén. Az érintett kistérségekre jellemző, hogy a természeti és turisztikai adottságok egymást kiegészíthetik és erősíthetik.

A Sághegy Leader Egyesület elnöksége és munkaszervezete között kialakult összhang megteremtette azt a körülményt, hogy egyesületünk taglétszáma folyamatos növekszik, 2008 óta 10 taggal, 154-re emelkedett. A 10%-os növekedés a jövőt illetően reményekre jogosítja fel a HACS-ot. Jelenleg is 6 db Belépési Nyilatkozat vár elbírálásra, melyet a Munkaszervezet irodájába adtak le a reménybeli új tagok. Várhatóan a következő Közgyűlés pozitív elbírálással fogja lezárni ezeket a jelentkezéseket.

2.3. A Leader megvalósítás során elért eredmények áttekintése

Az UMVP EMVA **III. tengely** 4 jogcím rendelete szerint kiírt 1. pályázati körben egyesületünkhöz 69 db támogatási kérelem érkezett. Ebből az alapjogosultsági feltételek vizsgálata után, a 45%-os gazdaságfejlesztési arány figyelembevételével 27 kapott kedvező elbírálást, 1.651.764 euro értékben.

A **4. számú melléklet** szemlélteti az UMVP EMVA III. tengelyes 1. körös pályázati aktivitást, és elnökségi támogatási szándékot.

Összes kötelezettségvállalásunk a teljes fejlesztési forrás 33%-ának felel meg. Az **5. számú melléklet** részletes elemzést tesz lehetővé.

A négy jogcím tekintetében a hátrányos helyzetű települések a források 14%-át, az egyéb települések a források 38%-át használhatják föl.

A Sághegy Leader Egyesület Helyi Vidékfejlesztési Stratégiája 1. prioritásként jelölte meg Falufejlesztés jogcím alatt a települések imázsának kialakítását, a közszolgáltatások fejlesztését, a környezetvédelmet és fenntartható fejlődést. Az első körre beérkezett 35 db támogatási kérelemből 7 kapott támogatást 584.755 euro értékben. Az egyéb területek 35%-ban a hátrányosak 28%-ban használhatják föl a rendelkezésre álló forrást. Középületek kaptak méltó külsőt, rendezvényterek alakultak európai színvonalúvá, közparkokkal szépültek falvaink.

2. prioritásként nevesítettük az épített örökség védelmét, ezen jogcímben 9 kérelemből 3 kapott támogatást. A hátrányos helyzetű Meggyeskovácsi ódon Harangtornya újult meg 13.668 euróból, 7%-nyi forrást felhasználva. Ostffyasszonyfa és Ikervár 36%-nyi forrásra, 292.287 euróra kapott kötelezettségvállalást, Ostffyasszonyfán a védett épület már teljes pompájában látogatható.

Mikro vállalkozás jogcím esetében a turizmus, az agrárium, és a kézművesipar közötti szinergia erősítése, térség specifikus termékek előállítása és az értékesítést segítő körülmények elősegítése fogalmazódott meg eredetileg. 19 beérkezett kérelemből 14-et támogatásra alkalmasnak minősített az Elnökség. Hátrányos helyzetű településen 38.849 euro - 11% - fejlesztési forrás, egyéb területre az allokált forrás 54%-a - 592.450 euro - a kötelezettségvállalás. Nemeskocsban alkotóműhely fejlesztés, Bögötén 2 telephelyfejlesztés, Pósfán vegyesbolt korszerűsítés és profilbővítés, Kenézben gépbeszerzések váltak valóra 60-65%-os támogatási intenzitással.

A turisztikai tevékenységek ösztönzésére allokált források minimális értékben kerültek lekötésre. 6 kérelemből 3 támogatást kapott, hátrányos helyzetű területen nincs támogatott projekt. Egyéb területen 21% forrás allokálása után, 129.756 euro felhasználásával fejlődhet vidékünk. Gombási Istvánné falusi szálláshely bővítése és a Répccementi Hunor Vadásztársaság Vadász felújítása befejeződött. Turisztika terén határozott javulást kell elérnünk, hangsúlyosabb megfogalmazásokat kell tennünk.

Az EMVA III. tengely 2. körre 64 kérelem érkezett, ezek sajnálatos módon még nincsenek támogatási szakaszban.

A Leader **IV. tengely** kötelezettségvállalása az összes fejlesztési forrás 16%-a 155.392 euro. A **6. számú** melléklet bővebb elemzést tesz lehetővé.

47 db kérelem érkezett, 38 kérelem maradt fenn alapjogosultság és visszavonás után, 37 esetben támogatási határozat generálódik.

Fő megfogalmazásunk az együttműködés erősítése volt a civil szférában. Sok egyesület sikeresen pályázott. A közösségek közötti együttműködés csak 4%-nyi 10.538 euro forrást igényel. Mélyen az elvárás alatti az igény.

A sportolási feltételek javítására hátrányos helyzetű településen 8.000 euro - 26% -, egyéb területen 36.350 euro - 32% - fejlesztési forrás használható fel. Sportpályák, sporttöltözők újulhatnak meg, eszközbeszerzésre lesz lehetőség. Ezen fejlesztések 11 faluban történnek meg.

Rendezvényszervezés és térségi kapcsolatok terén az összes forrás 17%-ára 54.138 euro összegben van igény. Két nemzetközi projektről kellemes élményekkel tértek vissza a Hosszúperesztegi és Vámoscsaládi résztvevők.

Tűzvédelem és közbiztonság fejlesztése terén a tűzoltó és polgárőr egyesületek számos jó projekttel jelentkeztek és pályáztak. Tűzoltószertárak, polgárőr melegedők újulhatnak meg, eszközállomány bővíthet 54.138 euro összegből. A fejlesztési forrás 44%-a hívható le.

Képzések szervezése és azok oktatási feltételeinek javítása esetén a hátrányos helyzetű települések voltak a legaktívabbak. 10.875 euro forrásból - 58% - számítógépes tanfolyamon bővíthet a résztvevők ismeretanyaga. Egyéb területen 2070 euro - 3% - igény jelentkezett.

A Leader megvalósulások elemzése után következtetésnek vontuk le azt a tényt, hogy a hátrányos helyzetű települések felzárkóztatását azzal is segítjük, hogy intézkedésenként az egyéb területen alkalmazott projektenként meghatározott minimális és maximális támogatási összegre pályázhatnak. A következő HPME katalógusban már megjelenítjük ezt az elképzelést.

2.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága

A HACCS által a 93/2007. (VII. 29.) FVM rendelet, valamint a 147/2007. (XII.4.) FVM rendelet értelmében elkészített HVS felülvizsgálata a gazdasági, társadalmi helyzet változása, valamint a Leader Program végrehajtására vonatkozó egyéb feltételek változása, és a forrásallokációban is tükröződő célrendszer prioritásainak lehetséges módosulása miatt indokoltta vált. A Sághegy Leader Egyesület széleskörű pályázati lehetőséget, hosszú távú terveket fogalmazott meg. Ezzel kívánt lehetőséget adni minden tagnak, a tervezési terület minden településének, a már működő és majd létrejövő civil szféra vagy vállalkozó ügyfélnek a fejlesztéshez, az új elképzelések megvalósíthatóságához.

A prioritási sorrendben előkelő helyre nevesítettük az aktív turizmus, turisztikai vonzerők, gasztronómiai, kulturális és vallási turizmus fejlesztését. A térségben, a hazai és nemzetközi világban bekövetkezett gazdasági, társadalmi folyamatok következtében ez az igény túlzónak bizonyult. A minimális igény miatt más célterületekre történő forrás átcsoportosításra van szükség.

Fő céltűzésként fogalmazódik meg a majdani forrásallokációban a gazdaságfejlesztés.

A helyi gazdaságot a helyi vállalkozások működtetik, szerepük számos csatornán keresztül érvényesül. A közvetlen pénzügyi hatás a helyi adóbevételeken keresztül érzékelhető. A lakosság körében a vállalkozások foglalkoztatási szerepe a legjelentősebb, a helyi gazdaság egyaránt jelent önfoglalkoztató (egyéni vállalkozók, őstermelők) és

munkavállalói munkahelyeket. E foglalkoztatás révén jut a helyi lakosság egy része jövedelemhez, amellyel a vállalkozások közvetett módon a fogyasztói keresletet generálják. Ha a fogyasztás nagyobb hányadát sikerül a településen tartani (az emberek a helyi vállalkozásoknál vásárolnak vagy tőlük rendelnek meg szolgáltatásokat), a helyi gazdaság önmagát finanszírozza. Még közvetlenebb hatás, hogy az emberek helyben munkához, így jövedelemhez jutnak, az önkormányzat szociális kiadásai jelentősen csökkennek. A vállalkozások helyi mecenatúrában (helyi kulturális, sport és egyéb tevékenységek finanszírozásában, szponzorálásában) vállalt szerepe sem jelentéktelen.

A HVS felülvizsgálat során szeretnénk új célterületeket megfogalmazni valamennyi szféra képviselői részére. Kis értékű projekteket szeretnénk támogatni rendezvény és képzés jogcímeknél. Leader jogcímnél a gazdaságfejlesztés 45%-os arányának biztosításához új intézkedésként nevesítjük mikro vállalkozások részére a vállalkozásalapú fejlesztés jogcímet. Eszközbeszerzést, építést is támogatni kívánunk 3-4 millió Ft értékben. Kis értékű projekt jogcímen belül 1 millió Ft-os támogatást is igényelhetnek majd ügyfeleink a mikro vállalkozások eszköz állományának fejlesztéséhez. Projektötlet gyűjtésünk során a IV. tengelyes megfogalmazások közül a vállalkozásalapú fejlesztés jogcímre 18%-os igény mutatkozik.

2.5. SWOT elemzés

A Sághegy Leader Egyesület tervezési területén készült SWOT elemzés

Erősségek	Gyengeségek
Gazdag természeti Környezet, gyógy és termálfürdők; Ság-hegy és Kis-Somlyó szőlőkultúrája; Szajki-tavak, Natura 2000 területek; Meglevő kulturális örökség, épített és természeti örökség; Irodalmi emlékhelyek; Sitke Rockfesztivál és Répcelak Laki Kalinkó nagy rendezvény; Hagyományörző csoportok jelentős száma; Sportegyesületek, Tűzoltó Egyesületek tenni akarása; Közbiztonság, polgárőrség szerepvállalása; Civilszervezetek helyi erősödése, szerepvállalása; Néhány mikrovállalkozás munkahely teremtsi törekvése; A falu szempontjából jelentőséggel bíró épületek, közparkok gondozása, fejlesztése; Szélerőművek elterjedése, megújuló energia;	Népesség fogyás, demográfiai mutatók romlása; Infrastrukturális elmaradottság; Leromlott úthálózat, szennyvíz csatornázottság hiánya; Alacsony helyi vállalkozói aktivitás; Turisztikai szolgáltatási igény gyenge; Munkavállalók kiszolgáltatottsága a munkáltatóknak; Környezettudatos életmód;
Lehetőségek	Fenyegetések
Vidékfejlesztési támogatások lehívása, előleg biztosítása fokozná az aktivitást; Civil szféra még aktívabbá tétele; Turisztikai program csomagok; Növekvő belső piaci igények;	Tovább nő a népesség fogyás; Hagyományos falusi életforma eltűnik; Igénytelenység a helyi hagyományörzésre; Elhúzódozó pályáztatás rontja az aktivitást; Utófinanszírozás, banki hitel lehetőség hiánya nem kedvez a fejlesztéseknek;

3. HELYI VIDÉKFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

3.1. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe meghatározásakor sajnálatos megállapításként kell értékelnünk, hogy a két évvel ezelőtt elfogadott helyzet értékeléséhez képest a kistérségek mutatói tovább romlottak. Az elfogadott célokhoz kiírt és megnyert pályázatok nem befolyásolták még észrevehetően a kistérségek versenyképességét. Előtérbe kell helyeznünk a vállalkozási célú fejlesztéseket, erősíteni kell a foglalkoztatás (tartós) bővítésének preferálását, de ugyanilyen gondossággal kell kezelnünk megfogalmazásainkban a munkahely megtartást is. Változatlanul támogatandó a turizmusfejlesztés. Olyan adottságokat kell fejleszteni és támogatni, ami a térség sajátosságaira épít. Fejleszteni kell a falusi vendéglátáshoz köthető szolgáltatások körét. Meg kell ismertetni a hagyományos vidéki életformát. Erősíteni kell a civil szféra összefogását a közbiztonság, rekreációs, szabadidős tevékenység vonalán. Kevés a helyi termék előállításával foglalkozó egyén, ezzel a területtel hatványozottabban kell foglalkozni. Legnagyobb igény a középületek korszerűsítésére, felújítására, az épített örökség megóvására van. Új megfogalmazást nevesítünk a kulturális és természeti örökség megóvására. Tánccsoportokat, egyesületeket kívánunk támogatni fellépő ruha és eszközbeszerzéssel, illetve kiadvány szerkesztési lehetőséggel. Megfogalmazódhatnak a településekről elszármazottak gazdasági, és kulturális életben sikereket elért emberek bemutatását célzó kiadványok összeállítása. A hagyományörzés a települési szokások, rendezvények megtartásával fenntarthatók. Értékmegőrző programok támogatásával mutatjuk be a vonzó vidéki létet. Gondossággal előkészített szüreti felvonulásokon, sport napokon, tűzoltó versenyeken, falunapokon ismerhetik meg fiataljaink az idősebb generáció önzetlenségét, szervezőképességét és hagyománytisztelőt.

3.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia helyzetelemzése tükrözi, hogy a települések egységesen olyan nehézségekkel, szükségletekkel küzdenek, ami egy összehangolt térségi stratégia intézkedései keretében kezelhetők és lehetőséget lehet teremteni a célkitűzésekkel mind a települési, mind a térségi célok eléréséhez.

Fontos feladatunk a természeti és kulturális örökségünk védelme, megőrzése és fenntartása.

Igény mutatkozik a térség értékeinek rendbetételére, a gazdaságfejlesztést is generáló építmények hasznosítására.

Legfontosabb célkitűzés a helyi gazdasági potenciál erősítése, mivel a helyi vállalkozások létrehozásának vagy fejlesztésének támogatásával biztosítható a gazdasági stabilitás biztosítása a foglalkoztatás növelése, ezzel emelkedhet a vidék népességmegtartó ereje. További kitörési pont lehet a természeti adottságaink kiaknázása, a térség gazdaságába olyan fejlesztések támogatása, melyek a megújuló energia, az alternatív energiahordozók használatára is építenek.

Turisztika terén még sok a tennivaló. A vízi, a horgász, a lovas, vallási, a vadász- és a kerékpáros turizmus terén az infrastrukturális kialakítottság alacsony szintű, nincs kialakult szolgáltatói háttér. Ezen fejlesztések közvetve munkahelyeket generálhatnak, életminőség javulást hozhatnak.

Civil szervezeteink fontos szerepet játszanak térségünk életében. A települések hagyományait megőrzik, programokat szerveznek, településeinket ismertté teszik. Nagy jelentőséggel bírnak a közösség építésben, és a helyi identitástudat erősítésében. A Leader programnak köszönhetően több ötlet valósággá válhatott.

A jövőben is szeretnénk az egyesületek szűkös anyagi forrását kiegészíteni a jó pályázatok támogatásával, a megvalósíthatóság biztosításával. Az egészség és környezettudatos magatartás kialakításában rendezvényeket kívánunk támogatni. Kiemelt prioritásként kezeljük az ifjúság bevonását a közösségi életbe, hogy a települések jövő vezetőivé válhassanak. A kis értékű projektek gyors elbírálása, és a pályázók pénzhez jutása a közösségerősítés egyik eszköze lehet.

3.3. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései

A Stratégia célkitűzéseinek alapja a jövőképpen már megfogalmazásra került, a 2007-2008-ban megfogalmazott céloktól nagymértékben nem tér el. Az eltelt időszak tapasztalatai alapján a struktúrája némiképp változott, tartalma bővítésre került.

A. célkitűzés: Településkép kialakítása, fejlesztése, épített örökségünk fenntartása, élhetőbb élet kialakítása

A településeken a népesség megtartása fontos szempont, mert a lakosság elöregedése, a fiatalok elköltözése nagy problémát jelent. A meglévő létesítmények számos településen leromlott állapotban vannak, nem szolgálják megfelelően a közösségi célokat, nem biztosítják kellően a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségét, a kulturális, helyi vagy közösségi rendezvény megrendezésének lehetőségét. A faluközpont megújulását elősegítő fejlesztések támogatása, valamint a helyi kezdeményezések további erősítése a komfortérzet emelkedését hozhatja, bár a valós fejlesztések alapja, az infrastrukturális fejlesztési igények – csatorna, járda, utak, stb. – megvalósulása lenne.

Intézkedések:

- a.) A településképet befolyásoló épületek, építmények felújítása***
 - b.) Műemlékek és helyi védelem alatt álló épületek felújítása***
 - c.) A településképet befolyásoló közparkok fejlesztése és kialakítása***
 - d.) Játsszóterek fejlesztése, kialakítása***
 - e.) Helyi piacok fejlesztése, kialakítása***
-
- 1.) Sportolási feltételek javítása (Célterület azonosító: 1 016 879)***
 - 2.) Közbiztonság és tűzvédelem fejlesztése (Célterület azonosító: 1 016 893)***

B. célkitűzés: Térségi gazdasági potenciál erősítése, fiatalok és helyi vállalkozások bevonása a gazdaságfejlesztésbe

A nemzetközi és hazai szinten bekövetkező gazdasági visszaesés hatására a vállalkozások működése lelassult. Ez a tény szükségessé teszi olyan intézkedések megfogalmazását, melyek a helyi vállalkozások erősítésére, fejlesztésére irányulnak.

Támogatni kell a szabványosítási és megfelelési törekvéseket, segíteni a kereskedelmi tevékenységet végző vállalkozások hálózatosodási törekvését, megteremteni a helyi termékek piacra jutásának lehetőségét.

Intézkedések:

a.) Vállalkozások fejlesztése, szolgáltatási körök szélesítése. Innovatív vállalkozási ötletek megvalósításának támogatása

1.) A helyi szolgáltatók és termelők műszaki-technológiai fejlesztésének támogatása (kis értékű)

2.) A helyi szolgáltatók és termelők versenyképességének növelése (Célterület azonosító: 1 016 909)

C. célkitűzés: Az identitástudat erősítése, hagyományaink megőrzése, a térségi együttműködés fejlesztése

Civil szervezeteink fontos szerepet játszanak térségünk életében, településeink hagyományait megőrzik, programokat szerveznek, a közösség építésében, az identitástudat erősítésében nagy jelentőséggel bírnak. Településeinken jellemzően az alábbi egyesületek találhatók meg: hagyományőrző egyesületek, tűzoltó egyesületek, sportegyesületek, polgárőr egyesületek, vöröskeresztes szervezetek. A számos elemében összefonódó történelmi múlt és a kulturális összetartozás olyan kohéziós és identitásképző erőt jelentenek településeink között, ami kellően megalapozhatja a térség közös jövőjét. Ennek fontos eszköze az örökség- és értékvédelem, a szellemi hagyományok ismerete és megismertetése, továbbá az intézmények és civil szervezetek közötti együttműködés is. A fejlesztések sikerét alapvetően meghatározza a társadalmi elfogadottság és az aktív részvétel. Ennek elősegítése érdekében szükséges mozgósítani a civil társadalom meghatározó szereplőit, akik elsősorban kulturális együttműködéseik révén szerepet töltenek be a közös identitás megerősítésében. Az oktatási, képzési, kulturális együttműködések és a kulturális szolgáltatások együttesen a társadalmi és a területi kohézió erősítésében jelentős szereppel bírnak, a hálózatosodás elősegítését szolgálják.

Intézkedések:

- 1.) Térségi hagyományteremtő rendezvények támogatása (Célterület azonosító: 1 017 061)***
- 2.) Rendezvényszervezés és térségi kapcsolatok fejlesztése (kis értékű)***
- 3.) Képzések szervezése és azok oktatási feltételeinek javítása (kis értékű)***
- 4.) Természeti és kulturális örökségünk védelme, megőrzése és fenntartása (Célterület azonosító: 1 017 078)***

D. célkitűzés: Turisztikai fejlesztések és szolgáltatások bővítése, aktív pihenés feltételeinek biztosítása

A turisztikai szektor vállalkozói szférája hozzájárul a térség gazdaságának fejlődéséhez, illetve munkahelyeket tart fenn vagy teremtet. A térség turisztikai arculatának megőrzéséhez, fejlesztéséhez elengedhetetlen a turisztikai szállások fejlesztése, a hozzájuk kapcsolódó szolgáltatások kialakítása, minél magasabb szintre emelése. A turisztikai fejlesztések következtében a helyben előállított termékek felvevőpiaca szélesedhet, a helyi termékek ismertsége nőhet.

Intézkedések:

a.) Turisztikai szolgáltatások fejlesztése

- 1.) Falusi szálláshelyek kialakítása és fejlesztése (Célterület azonosító: 1 017 085)***

3.4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia intézkedései

A. célkitűzés: Településkép kialakítása, fejlesztése, épített örökségünk fenntartása, élhetőbb élet kialakítása

A.a.) Intézkedés: A településképet befolyásoló épületek, építmények felújítása

Helyzet: A településeken található olyan, a település képét meghatározó védelem alatt nem álló épületek, építmények, amelyek állaga leromlott, így rontják a település képét, sokszor balesetveszélyes állapotban vannak.

Probléma: Az épített örökségek megőrzése, annak kulturális értéke, és a településképre gyakorolt meghatározó szerepe miatt fontos. Forráshiány miatt ezeket az épületeket kizárólag önerőből a települések nem tudják felújítani, ismét élettel megtölteni.

Megoldás: Az épületek külső felújítását, tetőcseréjét, fejlesztését, energetikai korszerűsítését – hőszigetelés, nyílászárócseré, - valamint a közvetlen környezet rendbetételét, infrastrukturális fejlesztését célzó beruházások támogatása.

Eredmény: Egységes, szép településképp kialakítása, a helyi értékeket szolgáló örökségek megőrzése.

Forrás: az intézkedésre a HACS területén működő helyi önkormányzatok, és civil szervezetek 100%-os, magánszemély épületét, építményét érintő fejlesztés esetén erre az ingatlanra vonatkozóan 70%-os támogatási intenzitás mellett az ÚMVP 3-as tengely nem horizontális intézkedései keretében a Falu megújítás és fejlesztése jogcím keretében adhatnak be támogatási kérelmet.

A.b.) Intézkedés: Műemlékek és helyi védelem alatt álló épületek felújítása

Helyzet: A településeken található olyan, a település képét meghatározó országos vagy helyi védelem alatt álló épületek, építmények, amelyek állaga leromlott, így rontják a település képét, sokszor balesetveszélyes állapotban vannak.

Probléma: Az épített örökségek megőrzése, a kulturális értékük miatt fontos, azonban a forráshiány miatt a rendszeres karbantartásuk elmarad, állapotuk leromlott, sokszor balesetveszélyesek.

Megoldás: A védelem alatt álló épületek külső és belső felújítását, fejlesztését célzó beruházások támogatása, ezáltal védett örökségünk megóvása a jelen és az utókor számára.

Eredmény: Egységes, szép településképp kialakítása, a helyi értékeket szolgáló örökségek megőrzése.

Forrás: az intézkedésre a HACS területén működő helyi önkormányzatok, és civil szervezetek 100%-os, az ÚMVP 3-as tengely nem horizontális intézkedései keretében a Vidéki örökség megőrzése jogcím keretében adhatnak be támogatási kérelmet.

A.c.) Intézkedés: A településképet befolyásoló közparkok fejlesztése és kialakítása

Helyzet: A települések képét nagyban meghatározzák a kialakított zöldterületek, közparkok, pihenőhelyek és sétautak.

Probléma: A települések szűkös anyagi lehetősége miatt ezek kialakítása, karbantartása sokszor nem megfelelő színvonalon zajlik.

Megoldás: Olyan projektek támogatása, amelyek a települések környezetét és megjelenését javító zöldterületek kialakítására, vagy a meglévők fejlesztésére irányulnak.

Eredmény: Igényes, gondozott településképp kialakítása, a lakók és ide látogatók közérzetét javító zöldterületek megjelenése a településeken.

Forrás: az intézkedésre a HACS területén működő helyi önkormányzatok, és civil szervezetek 100%-os támogatási intenzitás mellett az ÚMVP 3-as tengely nem horizontális intézkedései keretében a Falu megújítás és fejlesztése jogcím keretében adhatnak be támogatási kérelmet.

A.d.) Intézkedés: Játszóterek fejlesztése, kialakítása

Helyzet: A településeken igény mutatkozik a kisgyermekek által is biztonsággal igénybe vehető kültéri játszóterek használatára.

Probléma: Az önkormányzatok forráshiánya miatt, a játszóterek fejlesztése, kiépítése hiányzik.

Megoldás: Olyan maximum 5 millió Ft támogatási igényű projektek támogatása, amelyek az EU normáknak megfelelő kültéri játszóterek kialakítására, a meglévők átépítésére, korszerűsítésére irányulnak.

Eredmény: Új, magas színvonalú, a kisgyermekes családok hasznos szabadidő eltöltését lehetővé tevő közösségi terek létrejötte a településeken.

Forrás: az intézkedésre a HACS területén működő helyi önkormányzatok, és civil szervezetek 100%-os támogatási intenzitás mellett az ÚMVP 3-as tengely nem horizontális intézkedései keretében a Falu megújítás és fejlesztése jogcím keretében adhatnak be támogatási kérelmet

A.e.) Intézkedés: Helyi piacok fejlesztése, kialakítása

Helyzet: Hiányoznak a településeken olyan helyi piacok, helyi vásárhelyek, ahol lehetőség nyílik a helyben megtermelt termékek értékesítésére.

Probléma: Az önkormányzatok forráshiánya miatt, a helyi piacok kialakítása, fejlesztése, hiányzik.

Megoldás: Olyan maximum 15 millió Ft támogatási igényű projektek támogatása, amelyek keretében helyi piacok kerülnek kialakításra, korszerűsítésre.

Eredmény: A helyi termék, helyi érték mottó fényében új, helyi kereskedelmi helyek kialakítása, ezáltal a termelő és vevő közötti út lerövidülése, helyi érték és helyi bevétel termelése, a beérkezett projektötletek alapján legalább 2 településen.

Forrás: az intézkedésre a HACS területén működő helyi önkormányzatok, és civil szervezetek 100%-os támogatási intenzitás mellett az ÚMVP 3-as tengely nem horizontális intézkedései keretében a Falu megújítás és fejlesztése jogcím keretében adhatnak be támogatási kérelmet.

A.1.) Intézkedés: Sportolási feltételek javítása LEADER

A HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése: Életminőség/diverzifikáció (413)

A HPME jogcímhez rendelése: Közösségi célú fejlesztés

Célterület azonosító: 1 016 879

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása: 15 millió Ft hátrányos helyzetű területen és 45 millió Ft egyéb

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: Településkép kialakítása, fejlesztése, épített örökségünk fenntartása, élhetőbb élet kialakítása

Helyzet: A Sághegy Leader Egyesülethez tartozó településeken a sportegyesületek viszonylag nagy számban fordulnak elő, fontos közösségi csoportokat alkotnak. Általában helyi bajnokságok résztvevőiként folytatják tevékenységüket, ezáltal viszonylag kis létszámot képesek csak „megmozgatni”. Elenyésző számban helyi vagy térségi sportrendezvényeket szerveznek.

Probléma: Az egyesületek által kínált sportolási lehetőség általában túl egysíkú, a legtöbb település esetében csak a labdarúgás van jelen. Az egyesületek által használt sportolási

létesítmények, a hozzájuk tartozó kiszolgáló helyiségek állapota leromlott, karbantartásukra, felújításukra az egyesületeknél forrás nem áll rendelkezésre. A sportoláshoz szükséges eszközpark hiányos, elhasználódott.

Megoldás: Olyan célterület megfogalmazása, amely ösztönzi az egyesületeket a sportolási lehetőségek bővítésére, a jelenlegi kínálat szélesítésére, a létesítmények felújítására, az eszközpark korszerűsítésére. A települések lakosságának minél nagyobb arányú bevonása valamilyen tömegsport jellegű tevékenységbe.

Eredmény: Megfelelő színvonalú sportolási létesítmények működtetése, a sportolási lehetőségek sokszínűvé tétele által nagyobb létszám bevonása a tömegsportba, ezáltal az egészséges életmódra való nevelés megalapozása.

Forrás: az intézkedésre az EMVA LEADER, IV. tengely terhére 60 millió Ft került allokálásra.

Érintett települések: A Sághegy Leader Egyesület minden települése.

A.2.) Intézkedés: Közbiztonság és tűzvédelem fejlesztése LEADER

A HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése: Életminőség/diverzifikáció (413)

A HPME jogcímhez rendelése: Közösségi célú fejlesztés

Célterület azonosító: 1 016 879

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása: 12 millió Ft hátrányos helyzetű területen és 33 488 867 Ft egyéb

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: Településkép kialakítása, fejlesztése, épített örökségünk fenntartása, élhetőbb élet kialakítása

Helyzet: A Sághegy Leader Egyesület területén található települések túlnyomó részén működik polgárőr vagy tűzoltó egyesület. Az egyesületek nagy szerepet vállalnak a helyi közösségek építésében. Szakmai és közösségi célú rendezvények szervezésével hozzájárulnak a települések lakosságának összekovácsolásához.

Probléma: Az egyesületek különböző források segítségével a működésüket még meg tudják oldani, de az általuk használt létesítmények állapota leromlott, a tevékenységükhöz szükséges eszközpark elavult.

Megoldás: Olyan célterület megfogalmazása, amely a helyi polgárőr és tűzoltó egyesületek által használt létesítmények felújítására, az eszközpark korszerűsítésére irányul.

Eredmény: A helyi közbiztonság és tűzvédelem javításával a településen élők biztonságérzete javul. A közösségi élet jobb lesz, a társas kapcsolatok erősebbé válnak.

Forrás: az intézkedésre az EMVA LEADER, IV. tengely terhére 45 488 867 Ft került allokálásra.

Érintett települések: A Sághegy Leader Egyesület minden települése.

B. célkitűzés: Térségi gazdasági potenciál erősítése, fiatalok és helyi vállalkozások bevonása a gazdaságfejlesztésbe

B.a.) Intézkedés: Vállalkozások fejlesztése, szolgáltatási körök szélesítése. Innovatív vállalkozási ötletek megvalósításának támogatása

Helyzet: A vállalkozások eszközeinek segítségével a termékek előállítása, a szolgáltatások végrehajtása elmarad a velük szemben támasztott igényektől, korszerűtlen az előállítás.

Probléma: Forráshiány miatt a szolgáltatások minőségi fejlesztése lassú annak ellenére, hogy több innovatív fejlesztési elképzelés is megfogalmazódott (pl.: modern környezetbarát szállítási, raktározási technológiák bevezetése, régi gyártósorok modernizálása, kihasználatlan leépült ipari komplexumok új funkcióval való megtöltése, modern technikai eszközök beszerzése).

Megoldás: Fenntartható, innovatív vállalkozói fejlesztési elképzelések támogatása működő és most alakuló mikrovállalkozások esetén.

Eredmény: Új munkahelyek teremtnének, növekszik a szolgáltatások minősége és színvonala, a vállalkozások fenntarthatóvá válnak, növekednek a helyi szintű adóbevételek.

Forrás: az intézkedésre a HACS területén működő mikrovállalkozások és magánszemélyek 60%-os, hátrányos helyzetű területen 65%-os támogatási intenzitás mellett az ÚMVP 3-as tengely horizontális intézkedései keretében a Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése jogcím keretében adhatnak be támogatási kérelmet

B.1.) Intézkedés: Vállalkozások műszaki-, technológiai- fejlesztésének támogatása
LEADER (kis értékű)

A HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése: Versenyképesség (411)

A HPME jogcímhez rendelése: Vállalkozási alapú fejlesztés

Célterület azonosító:

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása: 13 900 000 Ft

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: Térségi gazdasági potenciál erősítése, fiatalok és helyi vállalkozások bevonása a gazdaságfejlesztésbe

Helyzet: A vállalkozások eszközeinek segítségével a termékek előállítása, a szolgáltatások végrehajtása elmarad a velük szemben támasztott igényektől, korszerűtlen az előállítás.

Probléma: A fejlesztések a források és tőkehiány miatt elmaradnak, a vállalkozások korszerűtlen eszközökkel működnek.

Megoldás: Eszközbeszerzések támogatása, mely innovatív megoldások bevezetését célozza meg. A tevékenységekhez kapcsolódó eszközök, technológiák integrálása a termelés vagy a szolgáltatás végrehajtásába.

Eredmény: A termelés korszerűsítésén és a szolgáltatások fejlesztésén keresztül a versenyképesség növelése, a helyi bevételek növekedése. Az innovatív, műszaki-technológiai fejlesztések következtében a környezet terhelés csökken.

Forrás: az intézkedésre az EMVA LEADER, IV. tengely terhére 13,9 millió Ft került allokálásra.

Érintett települések: A Sághegy Leader Egyesület minden települése.

B.2.) Intézkedés: A helyi szolgáltatók és termelők versenyképességének növelése
LEADER

A HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése: Versenyképesség (411)

A HPME jogcímhez rendelése: Vállalkozási alapú fejlesztés

Célterület azonosító: 1 016 909

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása: 81 millió Ft

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: Térségi gazdasági potenciál erősítése, fiatalok és helyi vállalkozások bevonása a gazdaságfejlesztésbe

Helyzet: A térség vállalkozói szektorának erősítése szükséges, a helyben kialakított munkahelyek a települések lakosság megtartását nagyban segítenék.

Probléma: A fejlesztések a források és tőkehiány miatt elmaradnak. A termelők, szolgáltatók piacokon való megjelenése elmarad, reklám és marketing tevékenységet szinte egyáltalán nem alkalmaznak.

Megoldás: Munkahelyek létrehozása vagy megőrzése érdekében a helyben termelt alapanyagok feldolgozására, a feldolgozást szolgáló üzem kialakítására, fejlesztésére, valamint a tevékenységhez kapcsolható eszközök beszerzésére, helyi termék előállítására irányuló célterület kialakítása. A helyi termékek reklámozására, marketingstratégia kialakítására.

- A helyi termelők, feldolgozók, szolgáltatók együttműködésének létrehozására, közös weboldal fejlesztésére, webáruház létrehozására. A helyben hozzáadott érték 50%-nál nagyobb részarányt képez, ez az alapanyag vagy a munka. A termék területi megközelítés szempontjából, maximum 50km-t mozog.

Eredmény: A vállalkozó kedv növekszik, a fejlesztések következtében munkahelyek maradnak meg, újak jönnek létre, a vállalkozások versenyképessége javul, nagyobb árbevételt érhetnek el, ezáltal a helyi adóbevételek növekedhetnek.

Forrás: az intézkedésre az EMVA LEADER, IV. tengely terhére 81 millió Ft került allokálásra.

Érintett települések: A Sághegy Leader Egyesület minden települése.

C. célkitűzés: Az identitástudat erősítése, hagyományaink megőrzése, a térségi együttműködés fejlesztése

C.1.) Intézkedés: Térségi hagyományteremtő rendezvények támogatása

A HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése: Életminőség/diverzifikáció (413)

A HPME jogcímhez rendelése: Közösségi célú fejlesztés

Célterület azonosító: 1 017 061

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása: 15 millió Ft

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: Az identitástudat erősítése, hagyományaink megőrzése, a térségi együttműködés fejlesztése

Helyzet: A folyamatosan magas színvonalon megtartott térségi nagyrendezvények nagy turisztikai vonzerővel rendelkeznek, a rendezvények számának emelése szükséges, mert rajtuk keresztül térségünk megismertetése egyszerűbb és több emberhez jut el.

Probléma: Forráshiány miatt egyre nehezebb ezeknek a rendezvényeknek a megszervezése, az elért színvonal megtartása, növelése.

Megoldás: Térségen kívüli vonzerővel rendelkező, a helyi hagyományok, értékek bemutatására épülő rendezvények, fesztiválok, ünnepek, versenyek megszervezésének támogatása, a helyi közösség településeinek területén, ahol a program részét képezi helyi termékek bemutatása, kóstoltatása, a helyi vállalkozások és civil szervezetek bemutatkozása.

Eredmény: A térség bemutatása egy-egy nagyrendezvény keretén belül, ezáltal a turisztikai vonzás kialakítása.

Forrás: az intézkedésre az EMVA LEADER, IV. tengely terhére 15 millió Ft került allokálásra.

Érintett települések: A Sághegy Leader Egyesület minden települése.

C.2.) Intézkedés: Rendezvényszervezés és térségi kapcsolatok fejlesztése (kis értékű)

A HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése: Életminőség/diverzifikáció (413)

A HPME jogcímhez rendelése: Közösségi célú fejlesztés

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása: 20 millió Ft

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: Az identitástudat erősítése, hagyományaink megőrzése, a térségi együttműködés fejlesztése

Helyzet: A településeken jelentős a helyi hagyományok ápolása, ezek általában civil egyesületek által felkarolt rendezvényeken mutatkozhatnak be.

Probléma: Forráshiány miatt egyre nehezebb ezeknek a rendezvényeknek a megszervezése, az elért színvonal megtartása, növelése.

Megoldás: A helyi szervezetek kezdeményezésére, együttműködések fejlesztésére, a Leader szellemiségét tükröző közösségi, kulturális, sport és szakmai rendezvények lebonyolításának támogatása.

Eredmény: A forrás teljes felhasználásával legalább 80 helyszínen helyi rendezvény támogatása.

Forrás: az intézkedésre az EMVA LEADER, IV. tengely terhére 20 millió Ft került allokálásra.

Érintett települések: A Sághegy Leader Egyesület minden települése.

C.3.) Intézkedés: Képzések szervezése és azok oktatási feltételeinek javítása (kis értékű)

A HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése: Életminőség/diverzifikáció (413)

A HPME jogcímhez rendelése: Közösségi célú fejlesztés

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása: 2,5 millió Ft

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: Az identitástudat erősítése, hagyományaink megőrzése, a térségi együttműködés fejlesztése

Helyzet: A térség természeti és kulturális örökségének ismerete a helyi fiatalok körében egyre rosszabb. A felnőtt lakosság körében a technológia fejlődés következtében folyamatos képzés szükséges a megfelelő színvonalú és versenyképes tudás megtartásához.

Probléma: Forráshiány miatt egyre nehezebb ezeknek a képzéseknek a megszervezése, az elért színvonal megtartása, növelése.

Megoldás: A közoktatás keretein kívüli, non-formális ismeret átadáshoz kapcsolódó programok támogatása általános iskolás (6-14 év közötti) korú gyerekek számára a térségben fellelhető kulturális és természeti örökség megismertetésére. A lakossági és vállalkozói igényeknek megfelelő képzések, tanfolyamok lebonyolítására.

Eredmény: Az identitástudat erősítése, a helyi közösségek összetartó erejének növelése, a versenyképesség növelése.

Forrás: az intézkedésre az EMVA LEADER, IV. tengely terhére 2,5 millió Ft került allokálásra.

Érintett települések: A Sághegy Leader Egyesület minden települése.

C.4.) Intézkedés: Természeti és kulturális örökségünk védelme, megőrzése és fenntartása

A HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése: Életminőség/diverzifikáció (413)

A HPME jogcímhez rendelése: Közösségi célú fejlesztés

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása: 15 millió Ft hátrányos helyzetű területen és 45 millió Ft egyéb

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: Az identitástudat erősítése, hagyományaink megőrzése, a térségi együttműködés fejlesztése

Helyzet: A települések olyan kulturális és természeti értékekkel rendelkeznek, melyek alkalmasak lennének a helyi turisztikai fejlesztések kiindulópontjának.

Probléma: Forrás és tőke hiánya miatt a helyi értékek elveszhetnek, feledésbe merülnek.

Megoldás: A településeken a térségre jellemző tájházak, falumúzeumok kialakítása, hozzárendelt funkcióval való megtöltése. A kulturális és környezeti értékek felkarolása, rendezése és megfelelő színvonalon való bemutatása.

Eredmény: Az identitástudat erősödik, a kialakított fejlesztések megfelelő menedzselés mellett megfelelő színvonalú turisztikai látnivalókká válhatnak.

Forrás: az intézkedésre az EMVA LEADER, IV. tengely terhére 57 millió Ft került allokálásra.

Érintett települések: A Sághegy Leader Egyesület minden települése.

D. célkitűzés: Turisztikai fejlesztések és szolgáltatások bővítése, aktív pihenés feltételeinek biztosítása

D.a.) Intézkedés: Turisztikai fejlesztések

Helyzet:

- A HACS területén több település is rendelkezik, olyan természeti vagy kulturális lehetőséggel, melyre a falusi vendéglátást, szálláshelyek kialakítását lehet építeni;

- A HACS területén több település is rendelkezik olyan lehetőséggel, területtel, amely alkalmas lenne ifjúsági szálláshelyek kialakítására, fejlesztésére;
- A HACS területén több olyan fejlesztési szándék is megfogalmazódott, melyek a szálláshelyhez nem kötött turisztikai kínálat bővítésére vonatkoznak, és ezek a tervek illeszkednek a terület lehetőségeihez. Fejlesztési területek:
 - ✓ agroturisztikai szolgáltatóhelyek kialakítása, fejlesztése,
 - ✓ ökoturisztikai bemutatóhelyek kialakítása, fejlesztése,
 - ✓ erdei, bakancsos túraútvonalak fejlesztése,
 - ✓ kerékpárosbarát szolgáltatóhelyek kialakítása,
 - ✓ nyitott pincék szolgáltatóhely,
 - ✓ horgászturizmus fejlesztése,
 - ✓ viziturstikai szolgáltatások fejlesztése,
 - ✓ lovasturisztikai kínálat szélesítése;

Probléma: Forráshiány miatt ezek a fejlesztések eddig háttérbe szorultak, vagy elmaradtak.

Megoldás:

- A jelenlegi turisztikai igények mellett, falusi turizmus csak megfelelő minőségű és mennyiségű magánszálláshely rendelkezésre állása esetén fejleszthető, azonban nincsenek megfelelő minőségű falusi magánszálláshelyek a térségben;
- Az ifjúsági turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások kialakítása, már működő egységek bővítése, korszerűsítése és szolgáltatásainak fejlesztése.
- Olyan turisztikai szolgáltatás fejlesztési projektek támogatása, amelyek új színfoltot, ezzel új szolgáltatást hoznak a település kínálatába, vagy a meglévő szolgáltatásokat magasabb színvonalra emelik.

Eredmény: Turisztikai vonzerő növekedés, adóbevételek növekedés, fenntartható fejlesztések a vállalkozói és civil szférában egyaránt.

Forrás: az intézkedésre a HACS területén működő mikro-, kis, és középvállalkozások, helyi önkormányzatok, egyházi jogi személyek és civil szervezetek 60%-os, hátrányos helyzetű területen 65%-os, közhasznú szervezetek közhasznú céljaik keretében végzett tevékenységükhöz 100%-os támogatási intenzitás mellett az ÚMVP 3-as tengely horizontális intézkedései keretében a Turisztikai tevékenységek ösztönzése jogcím keretében adhatnak be támogatási kérelmet.

D.1.) Intézkedés: Falusi szálláshelyek kialakítása és fejlesztése

A HPME ÚMVP LEADER jogcímhez rendelése: Versenyképesség (411)

A HPME jogcímhez rendelése: Vállalkozási alapú fejlesztés

A HPME-hez rendelt forrás meghatározása: 70 millió Ft

A HPME HVS célkitűzéshez rendelése: Turisztikai fejlesztések és szolgáltatások bővítése, aktív pihenés feltételeinek biztosítása

Helyzet: A térség adottságai (termálfürdők, Rába folyó és környéke, Ság-hegy, Kissomlyó, irodalmi emlékhelyek, stb.) lehetővé tennék olyan falusi magánszálláshelyek kialakítását, fejlesztését, amelyek az ÚMVP 3-as tengelyes turizmus fejlesztését ösztönző forrásaiból nem támogathatóak.

Probléma: Saját tőke hiánya miatt a szálláshelyek kialakítását csak pályázati források bevonásával tudják megvalósítani. A turizmus fejlesztése csak megfelelő színvonalú és mennyiségű falusi szálláshely biztosítása mellett és megfelelő minőségű szolgáltatások összekapcsolása révén érhető el.

Megoldás: Célterület megfogalmazása, olyan falusi szálláshelyek kialakítására és felújítására, ami a falusi, és ökoturisztikai fejlesztések, beruházások infrastrukturális és szolgáltatási feltételeinek, marketingjének támogatására irányul. A szálláshely a kereskedelmi és a fizetővendéglátó szálláshelyek osztályba sorolásáról, valamint a falusi szálláshelyek minősítéséről szóló 45/1998. (VI. 24.) IKIM rendelet alapján három napraforgós vagy alacsonyabb minősítés (a turisztikai tevékenységek ösztönzéséről szóló vonatkozó VM rendeletben meghatározott, négy napraforgós minősítésnek megfelelő minősítési szint alatti falusi szálláshelyek). A szálláshelynek legalább 4 férőhellyel kell rendelkezni, a saját használatú helyiségektől/lakrésztől elkülönítve kialakítani.

Eredmény: A helyi turisztikai kínálat szélesítése, munkahelyek teremtése, megtartása.

Forrás: az intézkedésre az EMVA LEADER, IV. tengely terhére 70 millió Ft került allokálásra.

Érintett települések: A Sághegy Leader Egyesület minden települése.

3.5. Forrásallokáció

[illegible]

Forrás allokáció az EMVA III-as tengely második támogatási körének lezárása után fennmaradó fejlesztési forrás terhére:

	LHH	Nem LHH
Falu megújítás és fejlesztés:	90 000 000Ft	156 997 118Ft
Vidéki örökség megőrzése:	90 000 000Ft	155 000 000Ft

4. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiával kapcsolatos intézkedések

4.1. Nyilvánossági intézkedések, projektötlet gyűjtés

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálata elérkezett az IH által megfogalmazott 2. szakaszba. Végző összegzés után az 548 benyújtott Projekt ötlet Adatlap megfogalmazásai lesznek a 2011-es év pályázati kiírás szempontjai. Honlapunkon településenként, jogcímenként megtekinthetők a fejlesztési igények. A Tervezői Csoport, majd a Sághegy Leader Egyesület közgyűlése 2011.03.24- én Ikerváron fogadta el a Projekt ötleteket. A közgyűlésen a térség vidékfejlesztési szereplőin kívül a tagságból 22 fő az önkormányzatok, 24 fő a vállalkozói és civil szféra képviselőjeként jelent meg. Ellenszavazat nélkül fogadták el a célkitűzések 9 célterületbe sorolását, a célterületeken belül nevesített fejlesztési elképzeléseket.

A Tervezői Csoport és munkaszervezet a 2011. 03.29-i Budapesten IH, MVH, HACS részvétellel zajlott képzésen elhangzottak szerint áttekintette a projektötletekből összeállított anyagot. A 4 célkitűzésben és 9 célterületben megfogalmazottakat az új előírásokhoz igazította 2011.04.05-én. A 04.07-i egyeztetésen megtörtént a célterületekhez szükséges forrásallokáció. A forrástábla kitöltésével érvényesültek a gazdaságélénkítési, kis értékű projekt meghatározási szabályok. A célkitűzések és célterületek megfogalmazásait honlapunkon megjelentettük. Az aktuális HVS minden érdeklődő számára elérhető a www.saghegyleader.hu felületen.

4.2. A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia végrehajtása

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában megfogalmazott elképzeléseket, Megoldás Eredmény szintű leírásokat minden tervezési ciklusban szeretnénk megvalósítani. A helyzetfeltárások felszínre hozzák a létező Problémákat, amiket partnereinkkel közös munka során meg kell szüntetnünk, vagy minimálisra csökkentenünk. A végrehajtás során a LEADER alapelvek betartásával szeretnénk előrehaladni. A folyamatos tájékoztatás, szakmai segítségnyújtás mellett részt veszünk az ügyfelek projektgenerálásában.

- **Területalapú megközelítés:** A Sághegy Leader Egyesület az 58 településre közösen megalkotott HVS-ben olyan megfogalmazott fejlesztési területeket nevesített, melyek a közös hagyományokra, adottságokra, avagy újszerűségekre építenek. A projektek ezekre a megfogalmazásokra alapozva kerültek nevesítésre az egyének, szférák anyagi és szellemi gyarapodása érdekében. Lényeges a tervezési területen élő és működő partnerek közötti együttműködés, mely a projekt megvalósítása során alakult ki, vagy erősödött.
- **Alulról építkező megközelítés:** A vidék erejét adják az aktív közösségi vagy gazdasági szereplők. Ők tudják a helyi viszonyokat, generált projektjeik a közösségi vagy gazdasági igényekre építenek. Tevékenységük a továbbiakban is ezekre a megfogalmazásokra irányulnak. A kedvezményezettek részesei a HVS alkotásnak, projektötleteket fogalmaznak meg, személyes konzultációkon, rendezvényeken vesznek részt, élnek a képzés adta lehetőséggel.
- **Köz- és magánszféra partnersége:** Tervezési területünkön kialakult a párbeszéd a köz, vállalkozói és civil szféra képviselői között. Fejlesztési elképzeléseket fogalmaznak meg, melyek a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiában megjelennek, várhatóan konkrét projektek formájában valósulnak meg. Ágazaton belül és ágazatok közötti együttműködések valósulnak meg a támogatott projektekben. Egymást segítve alakulnak ki a széleskörű kapcsolatok. Fontos szempont, hogy egyes érdekek ne uralkodhassanak el mások érdekeinek semmibe vételével.
- **Innováció:** A Sárvári és Celldömölki kistérségben megfogalmazott projektötletek egy része tartalmaz innovatív elemeket. Ezek akár a térségre, akár egyes településekre nevesítenek új termék előállítását, vagy új szolgáltatást. A települések életben tartása miatt a megfogalmazott igények kielégítése fontos feladat. Az új szolgáltatás

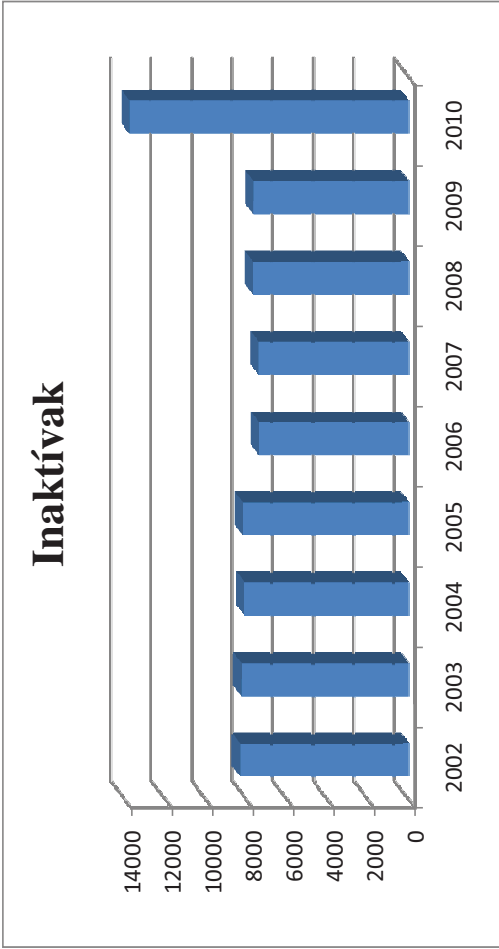
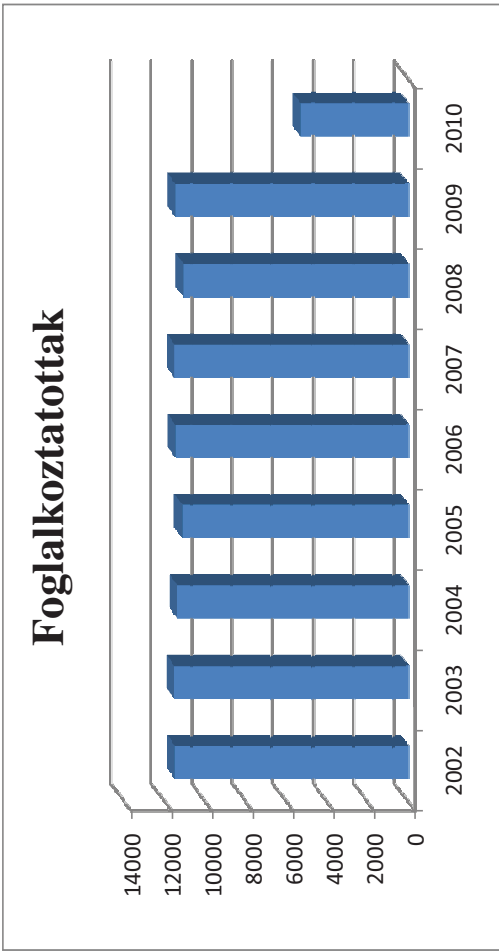
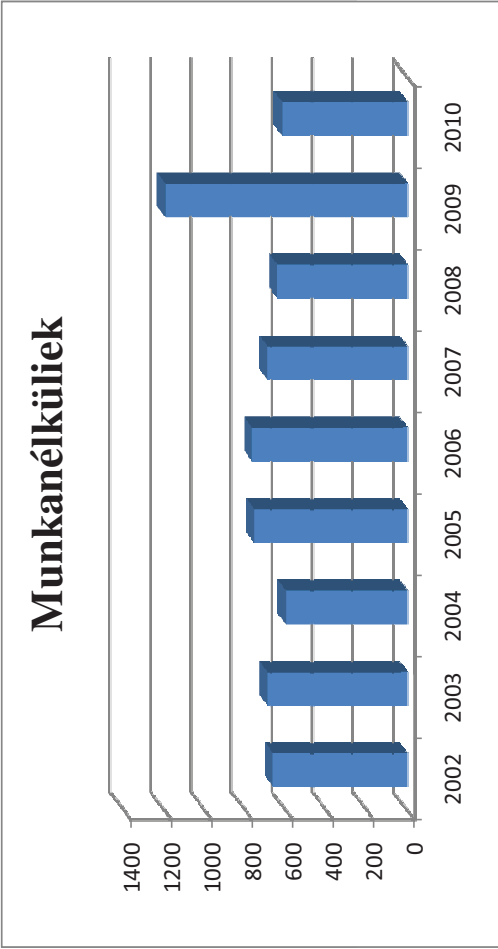
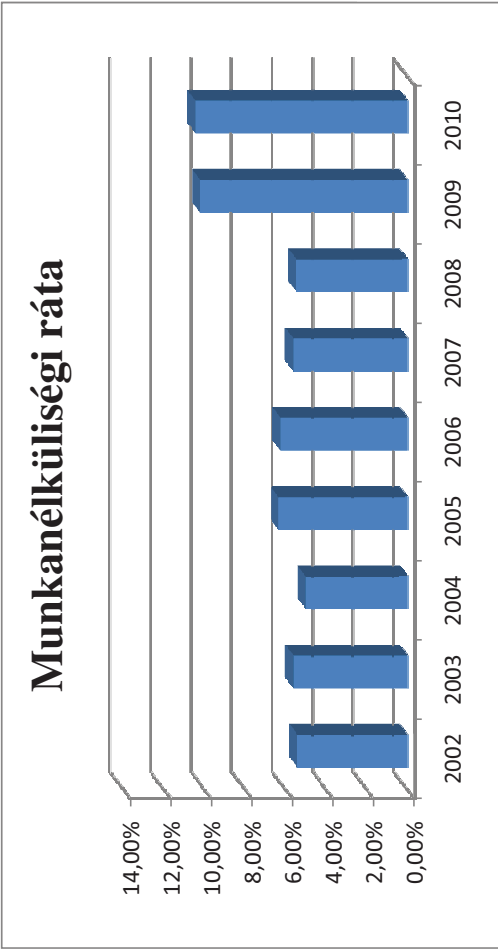
bevezetése egy életminőség javulást eredményez a lakosság számára. Az új termék forgalmazása választékbővítést, helyi fogyasztásnövekedést hoz. Az új felvevő piacot a települések és környező települések lakossága jelentheti. Helyi alapanyagok felhasználása, helyi erőforrások lekötése válhat valóra, ami gazdasági szempontból kiemelten lényeges.

- Integrált és ágazatközi fellépések: Egyesületünk tervezési területe 58 település. Az elfogadott projektötletek megvalósítása során gazdasági vagy társadalmi fejlődés várható. A fejlesztés a HVS-nek megfelelő gazdasági vagy társadalmi igényt elégít ki. A projekt hozzájárul a tervezési terület, Sárvár és Celldömölk környező falvainak a kulturális, környezeti, épített örökségi értékeinek megőrzéséhez vagy új értékek megteremtéséhez.
- Hálózat építés és együttműködés: A projekt ötlet gyűjtés során nevesített fejlesztések egy része már meglevő együttműködő hálózatot feltételez, másik része ennek létrehozását célozza meg. Több projekt során együttműködés valósul meg szférák között, ágazatok között, ágazaton belül. Ezek településen belüli együttműködést takarnak.
- Partnerség alakul ki a szakmai szervezetek között, ezek a kapcsolatok a széles nyilvánosság mellett zajlanak. Biztosítani kell a tagság, érdeklődők, ügyfelek információhoz jutását, a fejlesztési kezdeményezések felkarolását a döntési eredmények közzétételét. A honlapon megtekinthető nyertess projektek a térség fejlesztéseiről adnak képet. A leendő pályázók ötletet meríthetnek a már nyertes kérelmekben megfogalmazottakból.
- A fejlesztési források hatékony felhasználása által erősödik a vonzó vidéki világ, növekszik a vidék megtartó- és vonzereje. A támogatás segíti a vidéki életmód, kultúra és hagyományok sokféleségének megőrzését, biztosítja a kulturális örökség régészeti, építészeti, néprajzi, településszerkezeti és táji értékek fennmaradását. A projektgazda gondossága és önzetlensége biztosítja a „jó gazda gondosságának „elvét, ami nem sértheti más közösség érdekeit és nem vezethet a területi különbségek növeléséhez.

Település	Lakónépesség (fő)	Terület (ha)	Lakások száma (db)	Az 1 lakásra jutó lakók száma
Bejcgyertyános	500 fő	3 143 ha	269 db	1,86
Boba	831 fő	1 095 ha	321 db	2,59
Borgáta	149 fő	621 ha	101 db	1,48
Bögöt	396 fő	499 ha	165 db	2,40
Bögöte	337 fő	2 074 ha	151 db	2,23
Csánig	407 fő	819 ha	171 db	2,38
Csénye	726 fő	1 912 ha	290 db	2,50
Csőnge	393 fő	2 527 ha	197 db	1,99
Duka	250 fő	1 524 ha	166 db	1,51
Egyházashetye	392 fő	1 320 ha	177 db	2,21
Gérce	1 180 fő	1 830 ha	501 db	2,36
Hegyfalu	780 fő	1 189 ha	309 db	2,52
Hosszúpereszteg	692 fő	3 700 ha	407 db	1,70
Ikervár	1 862 fő	3 534 ha	658 db	2,83
Jákfa	544 fő	2 011 ha	241 db	2,26
Jánosháza	2 641 fő	2 341 ha	1 093 db	2,42
Káld	1 098 fő	4 244 ha	475 db	2,31
Karakó	213 fő	1 035 ha	111 db	1,92
Keléd	80 fő	872 ha	60 db	1,33
Kemeneskápolna	101 fő	497 ha	68 db	1,49
Kemenesmagasi	893 fő	3 319 ha	440 db	2,03
Kemenesmihályfa	563 fő	1 781 ha	232 db	2,43
Kemenespálfa	448 fő	1 372 ha	166 db	2,70
Kemenessömjén	614 fő	1 605 ha	233 db	2,64
Kemenesszentmárton	221 fő	429 ha	96 db	2,30
Kenéz	290 fő	717 ha	110 db	2,64
Kenyeri	913 fő	3 396 ha	442 db	2,07
Kissomlyó	234 fő	858 ha	148 db	1,58
Köcsk	300 fő	1 258 ha	170 db	1,76
Megyehíd	347 fő	604 ha	124 db	2,80
Meggyeskovácsi	761 fő	2 464 ha	329 db	2,31
Mersevát	581 fő	1 054 ha	221 db	2,63
Mesteri	247 fő	1 169 ha	155 db	1,59
Nagysimonyi	975 fő	1 567 ha	425 db	2,29
Nemeskeresztúr	294 fő	1 217 ha	173 db	1,70
Nemeskocs	376 fő	793 ha	145 db	2,59
Nick	543 fő	1 140 ha	221 db	2,46
Nyőgér	334 fő	1 073 ha	177 db	1,89
Ostffyasszonyfa	834 fő	3 431 ha	387 db	2,16
Ölbő	771 fő	2 353 ha	303 db	2,54
Pápoc	360 fő	3 132 ha	303 db	1,19
Pecöl	802 fő	1 726 ha	298 db	2,69
Porpác	164 fő	619 ha	85 db	1,93
Pósfa	302 fő	535 ha	111 db	2,72
Rábapaty	1 758 fő	2 141 ha	652 db	2,70
Répcelak	2 506 fő	1 382 ha	1 042 db	2,40
Sitke	647 fő	2 720 ha	305 db	2,12
Sótony	662 fő	1 493 ha	287 db	2,31
Szeleste	724 fő	2 075 ha	278 db	2,60
Szergény	367 fő	1 561 ha	173 db	2,12
Tokorcs	342 fő	640 ha	144 db	2,38
Uraiújfalu	910 fő	1 908 ha	377 db	2,41
Vámoscsalád	360 fő	1 178 ha	158 db	2,28
Vásárosmiske	366 fő	1 342 ha	178 db	2,06
Vasegerszeg	393 fő	1 272 ha	149 db	2,64
Vashosszúfalu	405 fő	1 392 ha	214 db	1,89
Vönöck	801 fő	1 760 ha	340 db	2,36
Zsédény	192 fő	643 ha	107 db	1,79
Összesen:	36 172 fő	95 906 ha	15 829 db	2,29

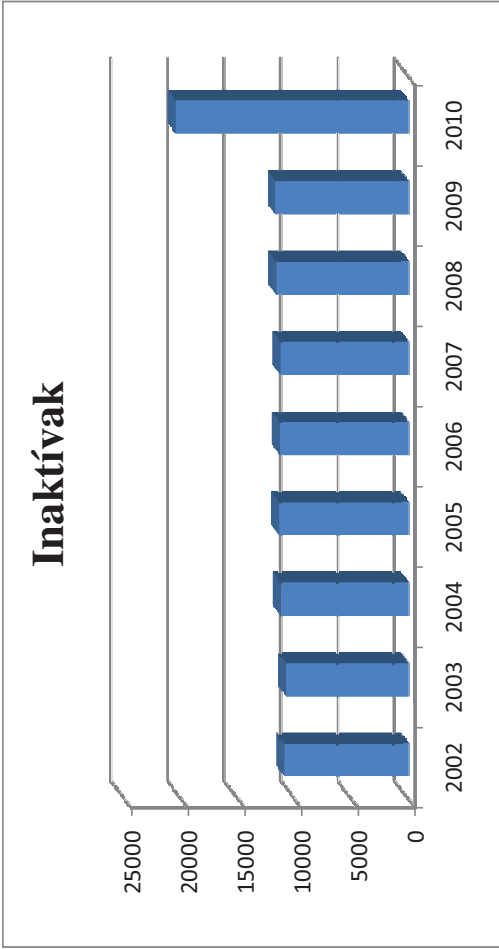
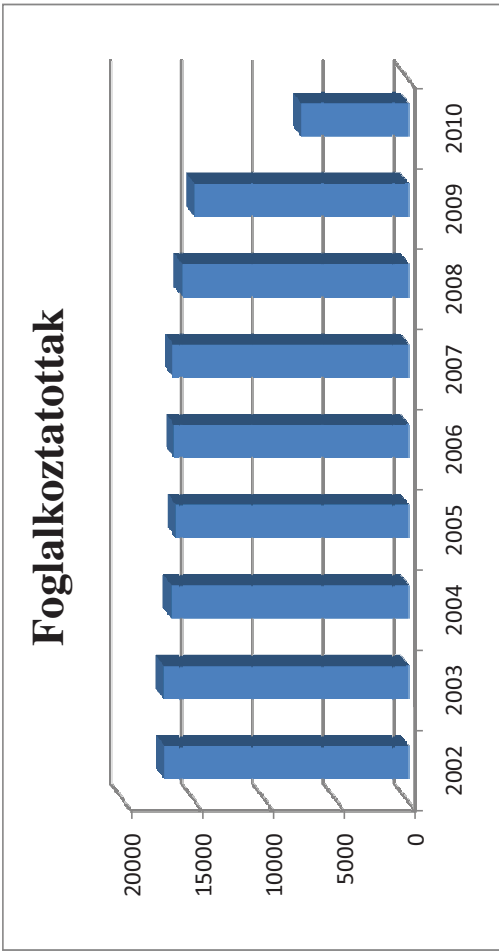
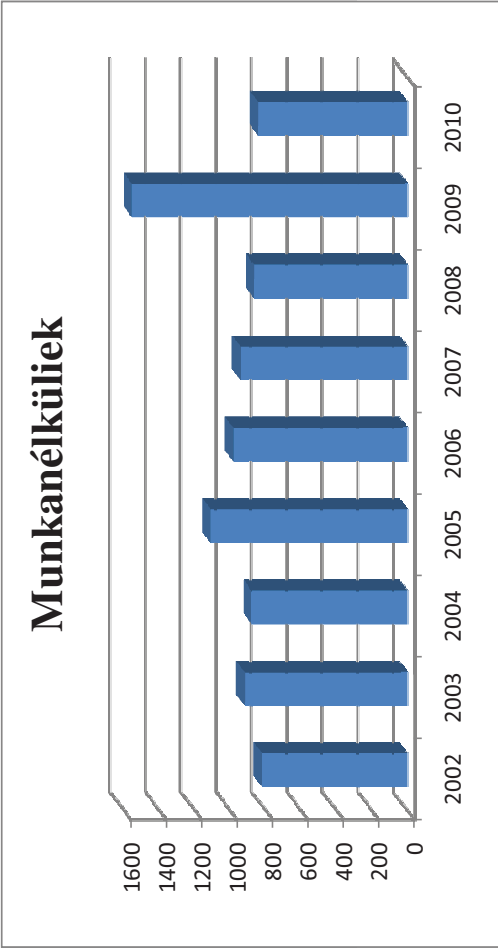
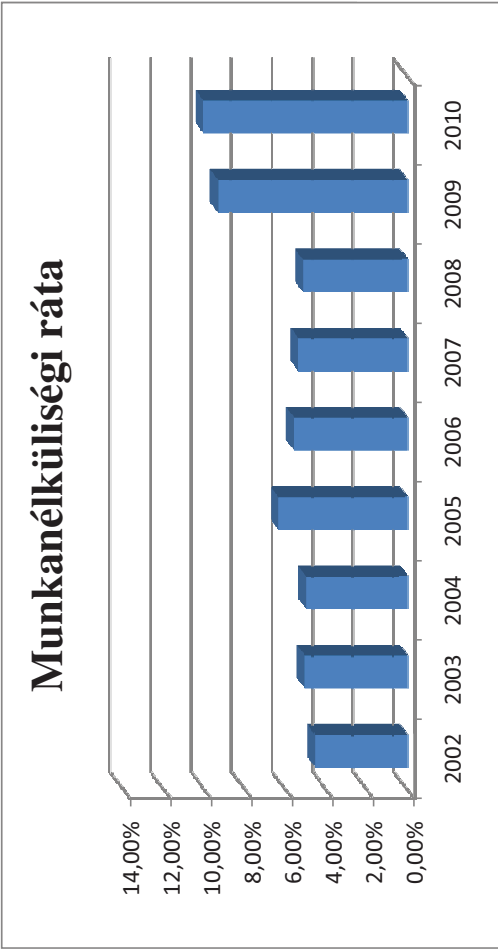
	Mnk.ráta	s	Munkanélküliek	s	Foglalkoztatottak	s	Inaktívak	Fogl.ráta	Akt.ráta
2002	5,44%	0,24	663	23	11514	357	8309	56,2%	59,4%
2003	5,65%	0,286	691	28	11538	406	8257	56,3%	59,7%
2004	5,01%	0,12	600	13	11385	147	8091	56,7%	59,7%
2005	6,35%	0,15	756	16	11147	153	8173	55,5%	59,3%
2006	6,26%	0,154	766	17	11475	162	7369	58,5%	62,4%
2007	5,66%	0,14	692	15	11532	171	7386	58,8%	62,3%
2008	5,48%	0,136	642	14	11083	161	7648	57,2%	60,5%
2009	10,24%	0,215	1196	22	11483	152	7635	54,3%	60,5%
2010	10,47%	0,415	619	20	5291	160	13754	26,9%	30,1%

Éves KSH adatok, Celldömölki
kistérség
15-74 éves korosztály

	Mnk.ráta	s	Munkanélküliek	s	Foglalkoztatottak	s	Inaktívak	Fogl.ráta	Akt.ráta
2002	4,55%	0,200	821	28	17215	534	10912	59,50%	62,30%
2003	5,06%	0,257	920	37	17251	607	10777	59,60%	62,80%
2004	4,99%	0,119	879	19	16733	215	11228	58,00%	61,10%
2005	6,35%	0,152	1111	24	16382	225	11347	56,80%	60,70%
2006	5,61%	0,136	981	21	16503	233	11304	57,30%	60,70%
2007	5,39%	0,136	944	21	16584	245	11260	57,60%	60,90%
2008	5,15%	0,128	865	19	15946	231	11617	56,10%	59,10%
2009	9,35%	0,196	1555	28	15083	219	11703	53,20%	58,70%
2010	10,06%	0,399	842	27	7530	228	20483	26,10%	29,00%

Éves KSH adatok, Sárosvári
kistérség
15-74 éves korosztály

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya lakóhelyük szerint
(2010.12.20-i állapot) Celldömölki kistérség

Település megnevezése	Nyilvántartott össz. (fő)	Folyamatos nyilv. Hossz>365 (fő)	Járadék tip. ell. (fő)	Segély tip. ell. (fő)	Rendelk. áll. tám. (fő)	Munkav. népes. (fő)	Relatív mutató (%)
BOBA	43	19	10	5	12	568	7,57%
BORGÁTA	4	2	1	2	1	83	4,82%
CELLDÖMÖLK	425	132	99	61	79	7873	5,40%
CSÖNGE	25	3	12	4	3	245	10,20%
DUKA	16	7	2	3	8	197	8,12%
EGYHÁZASHETYE	27	13	5	9	5	241	11,20%
JÁNOSHÁZA	129	43	25	20	42	1817	7,10%
KARAKÓ	15	4	1	2	4	135	11,11%
KELÉD	2	0	0	0	2	37	5,41%
KEMENSKÁPOLNA	6	2	1	1	2	62	9,68%
KEMENESMAGASI	47	15	9	10	13	593	7,93%
KEMENESMIHÁLYFA	23	7	2	4	6	377	6,10%
KEMENESPÁLFA	22	10	5	1	7	309	7,12%
KEMENESSÖMJÉN	31	6	10	8	2	435	7,13%
KEMENESSZENTMÁRTON	10	6	3	1	3	147	6,80%
KENYERI	38	9	12	9	3	617	6,16%
KISSOMLYÓ	14	3	2	6	1	165	8,48%
KÖCSK	9	3	3	2	3	173	5,20%
MERSEVÁT	16	4	4	3	3	426	3,76%
MESTERI	6	2	1	3	0	146	4,11%
NAGYSIMONYI	43	9	12	12	3	643	6,69%
NEMESKERESZTÚR	21	10	2	8	7	182	11,54%
NEMESKOCS	10	1	3	2	0	222	4,50%
OSTFFYASSZONYFA	46	8	12	7	9	563	8,17%
PÁPOC	21	2	9	6	0	186	11,29%
SZERGÉNY	22	10	3	4	6	240	9,17%
TOKORCS	12	5	1	3	0	237	5,06%
VÖNÖCK	57	20	14	12	10	540	10,56%
Összesen:	<u>1140</u>	<u>355</u>	<u>263</u>	<u>208</u>	<u>234</u>	<u>17459</u>	<u>6,53%</u>

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya lakóhelyük szerint
(2010.12.20-i állapot) Sárvári kistérség

Település megnevezése	Nyilvántartott össz. (fő)	Folyamatos nyilv. Hossz>365 (fő)	Járadék tip. ell. (fő)	Segély tip. ell. (fő)	Rendelk. áll. tám. (fő)	Munkav. népes. (fő)	Relatív mutató (%)
BEJCGYERTYÁNOS	28	5	10	7	2	320	8,75%
BÖGÖT	19	2	10	5	1	272	6,99%
BÖGÖTE	13	4	4	0	2	184	7,07%
CSÁNIG	20	3	7	2	6	247	8,10%
CSÉNYE	11	2	1	4	2	429	2,56%
GÉRCE	56	17	10	12	21	782	7,16%
HEGYFALU	24	6	10	2	3	433	5,54%
HOSSZÚPERESZTEG	41	15	8	11	13	467	8,78%
IKERVÁR	55	13	16	17	3	1243	4,42%
JÁKFA	21	6	3	8	2	345	6,09%
KÁLD	74	25	18	16	21	776	9,54%
KENÉZ	10	2	2	3	2	202	4,95%
MEGGYESKOVÁCSI	56	21	9	7	22	459	12,20%
MEGYEHÍD	15	3	3	5	4	217	6,91%
NICK	30	9	10	6	4	365	8,22%
NYÖGÉR	21	5	6	6	2	200	10,50%
ÖLBŐ	52	15	17	10	4	520	10,00%
PECÖL	31	8	8	10	2	543	5,71%
PORPÁC	12	2	1	3	4	93	12,90%
PÓSFA	14	3	5	5	2	195	7,18%
RÁBAPATY	58	10	18	15	5	1146	5,06%
RÉPCELAK	83	22	28	15	12	1990	4,17%
SÁRVÁR	601	166	183	127	88	10662	5,64%
SITKE	22	9	3	3	3	451	4,88%
SÓTONY	33	10	10	6	6	417	7,91%
SZELESTE	29	6	11	7	6	441	6,58%
URAIÚJFALU	44	7	12	9	10	607	7,25%
VÁMOSCSALÁD	16	3	6	3	2	239	6,69%
VÁSÁROSMISKE	13	1	5	2	2	221	5,88%
VASEGERSZEG	16	2	7	4	3	247	6,48%
VASHOSSZÚFALU	17	8	1	6	4	249	6,83%
ZSÉDENY	7	1	2	1	2	130	5,38%
Összesen:	<u>1542</u>	<u>411</u>	<u>444</u>	<u>337</u>	<u>265</u>	<u>25092</u>	<u>6,15%</u>

	összes forrás hátrányos helyzetű területen	összes forrás egyéb területen	összes forrás 2008-2013	beadott kérelem db	támogatásra jav. kérelem db	%
falumegújítás és fejlesztése	114 763 410 Ft	358 592 285 Ft	473 355 695 Ft	35	7	20%
támogatásra javasolt kérelmek összege	0 Ft	117 663 470 Ft	117 663 470 Ft			
támogatásra javasolt kérelmek összege a jogcím forráshoz viszonyítva.	-	33%	25%			
vidéki örökség	54 097 961 Ft	216 391 046 Ft	270 489 007 Ft	9	3	33%
támogatásra javasolt kérelmek összege	3 645 241 Ft	77 952 821 Ft	81 598 062 Ft			
támogatásra javasolt kérelmek összege a jogcím forráshoz viszonyítva.	7%	36%	30%			
mikrovállalkozások létrehozása	98 052 255 Ft	294 156 765 Ft	392 209 020 Ft	19	14	74%
támogatásra javasolt kérelmek összege	10 361 007 Ft	158 006 303 Ft	168 367 310 Ft			
támogatásra javasolt kérelmek összege a jogcím forráshoz viszonyítva.	11%	54%	43%			
turisztikai tev. ösztönzése	50 624 461 Ft	165 766 852 Ft	216 391 312 Ft	6	3	50%
támogatásra javasolt kérelmek összege	0 Ft	34 605 906 Ft	34 605 906 Ft			
támogatásra javasolt kérelmek összege a jogcím forráshoz viszonyítva.	-	21%	16%			

EMVA III. tengely

	hátrányos helyzetű területen			egyéb területen			összesen		
	fejlesztési forrás EURO	kötelezettség- vállalás EURO	forrás/köte- lezettség- vállalás	fejlesztési forrás EURO	kötelezettség- vállalás EURO	forrás/köte- lezettség- vállalás	fejlesztési forrás EURO	kötelezettség- vállalás EURO	forrás/köte- lezettség- vállalás
Falu megújítás és fejlesztés	430309	119617	28%	1344553	465138	35%	1774862	584755	33%
Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése	367650	38849	11%	1102950	592450	54%	1470600	631299	43%
Turisztikai tevékenység ösztönzése	189818	0	0%	621548	129756	21%	811366	129756	16%
Vidéki örökség megőrzése	202842	13668	7%	811364	292287	36%	1014207	305954	30%
Összesen:	1190619	172134	14%	3880416	1479631	38%	5071035	1651764	33%

**összes kötelezettségvállalás/fejlesztési forrás
33 %**

Leader IV. tengely

	hátrányos helyzetű területen			egyéb területen			összesen		
	fejlesztési forrás EURO	kötelezettség-vállalás EURO	forrás/kötelezettség-vállalás	fejlesztési forrás EURO	kötelezettség-vállalás EURO	forrás/kötelezettség-vállalás	fejlesztési forrás EURO	kötelezettség-vállalás EURO	forrás/kötelezettség-vállalás
Sportolási feltételek javítása	30679	8000	26%	115007	36350	32%	145686	44350	30%
Közösségek közötti együttműködés	77079	0	0%	255855	10538	4%	332934	10538	3%
Rendezvény szervezés és térségi kapcsolatok	64566	7357	11%	248022	46781	19%	312588	54138	17%
Közbiztonság és tűzvédelem fejlesztése	12357	1833	15%	63450	31588	50%	75807	33421	44%
Képések szervezése és azok oktatási feltételeinek javítása	18714	10875	58%	79817	2070	3%	98531	12945	13%
Összesen:	203395	28065	14%	762151	127327	17%	965546	155392	16%